

**Humaniora – erhvervslivets nye grundstof?
Start din karriere med specialet
Forskning i lydfeltet**

HUMavisen

17. årgang. Nr. 65
Februar-Marts 2009

Udgiver:

Det Humanistiske Fakultet
Jens Chr. Skous Vej 3
8000 Århus C

Tlf. 8942 6923

Fax: 8942 1200

FirstClass e-post: HUMavis
E-post: humavis@hum.au.dk
www.humaniora.au.dk
/nyheder/humavis

Redaktion:

Anja Kjærgaard (redaktør, *ank*)

Svend Aage Mogensen
(ansvarshavende, *slam*)

Jannie Laigaard, (skribent, *jala*)
Stefan M. Rasmussen (skribent,
studentermehjælper, *smr*)

Navneredaktion:

Inge Østergaard Hansen
Bettina Holmbo Acthon.

Layout og tryk:

Alpha Kanne, Århus.

Eftertryk:

Eftertryk af redaktionelt indhold er
tilladt med tydelig kildegengivelse.

Oplag:

5.000 eksemplarer.

ISSN 0908-5343

Indhold

NYHEDER..... 3-5

Færre ledige humanister

Fem års fald i ledigheden ser ud til at
slutte, s. 3

Uddannelse i Human Security?

Akkrediteringsrådet afviste i december
ny uddannelse i Human Security, s. 4

STUDIER 6-9

Love from N.Y.

Tre studerende fra
Medievidenskab
hitter på YouTube
med deres video
Love from N.Y. s. 6

SURFF-metoden

Nyuddannede kandi-
dater skal bruge deres
speciale som springbræt,
s. 7

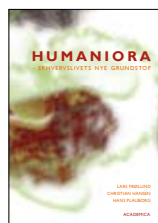
Tilvalgs- og kandidatdag 2009

Få information og vejledning om sam-
mensætningen af din uddannelse på
tilvalgs- og kandidatdagen 2009, s. 8-9

ERHVERV 10-11

Humanistisk viden

Læs, hvordan en drama-
turg, filosof eller BA i
spansk bruger sine fag
hos fx et forsikrings-
selskab, et pengeinstitut
og en konsulentvirk-
somhed, s. 10

FORSKNING 12-15

Gode råd om EU-bevillinger

Flere humanister
bruger Forsknings-
støtteenheden til at få
EU-bevillinger i hus,
s. 12-13

Forskning i lydfeltet

Et nyt forsknings-
projekt skal skabe
viden og kommu-
nikation om lyd,
s. 14

Print on demand

I 2007 udkom en bog
om den franske filosof
Lyotard som print on
demand. Hvilke erfari-
nger har forfatteren gjort
sig om den digitale tryk-
teknik? S. 20

FASTE SPALTER 16-32

Set & sket.....	16
Tidsskrifter.....	21
Bøger.....	22
Navne.....	24
Nekrolog.....	25
Præsentationer.....	26
Eksterne bevillinger.....	29
Nyt fra København.....	29
Udstillinger.....	30
Kalender.....	31
Bagsiden.....	32

Forsiden

Kunstværk af Lisbeth Kramhøft
hænger på Nobelbibliotekets læsesal.

Næste nummer: Deadline mandag den 6. april.

Avisen udkommer mandag den 27. april 2009.

Ledigheden falder ikke mere

Fem års konstant fald i ledigheden for humanister ser ud til at slutte med finanskrisen

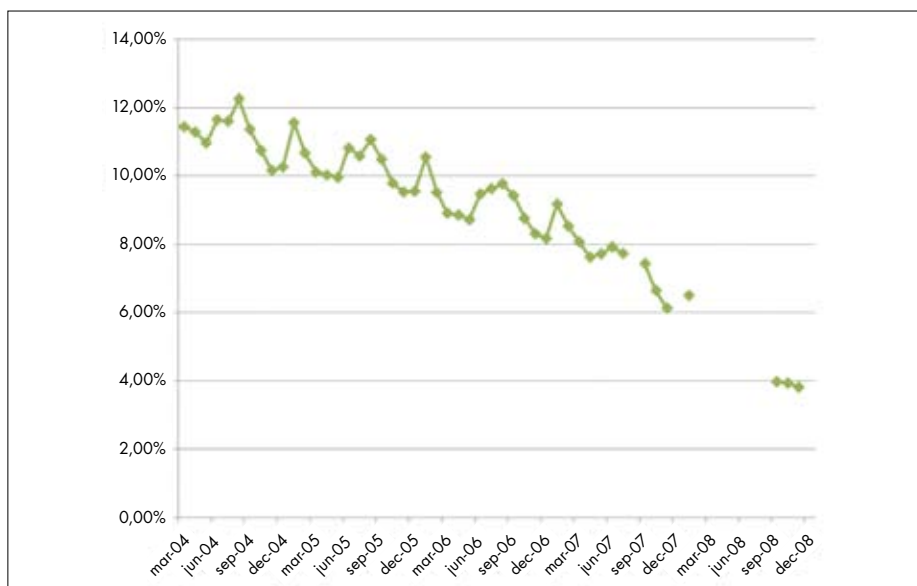
Der var engang, da HUMavisen i hvert nummer med bedrøvet pen måtte bringe de seneste to cifrede arbejdsløshedspcenter for de humanistiske fag. Men i de seneste fem år har meldingen hele tiden været, at nu var ledigheden faldet med et procentpoint eller to i forhold til samme måned sidste år. Faktisk så konstant, at HUMavisen stort set holdt op med at skrive om den evigt faldende ledighed.

Nu kan vi så fortælle, at ledigheden i efterårsmånederne 2008 atter viste et markant fald i forhold til 2007. Men i de seneste gode år plejede ledigheden også at falde et halvt procentpoint i løbet af de tre måneder – det skete ikke i 2008.

	Nov 2007	Nov 2008
Dansk	4,7	3,3
Engelsk	4,2	2,6
Filosofi	11,2	6,4
Fransk	4,7	2,2
Forhistorisk arkæologi	8,7	7,3
Historie	5,5	3,8
Kunsthistorie	10,9	7,3
Litteratur	8,1	5,8
Medie	7,4	3,7
Musik	5,9	3,0
Spansk	4,9	3,3
Tysk	4,0	1,7
Antropologi	6,1	3,7
Andre	4,8	2,8
HUM kandidat total	6,1	3,8
HUM bachelorer	6,1	5,0

Danske humanisters kandidaters ledighed inden for forskellige uddannelser, omregnet til fuldtidsledighed i november 2007 og november 2008.

Kategorien Andre dækker over fag med under 300 uddannede kandidater på landsplan. Statistikken omfatter kun medlemmer af Magistrenes a-kasse. Kilde: Magistrenes a-kasse (som ikke medregner antropologi til de humanistiske fag, hvorfor de viste sum-tal vist her afviger fra a-kassens ditto.)

Ledigheden for humanister er faldet og faldet – og trods finanskrisen er der endda et minimalt fald i november, hvor de nyeste tal er fra. Udsvingene på kurven viser, at ledigheden følger årets gang; i sommermånederne og i januar – sandsynligvis fordi relativt mange afslutter deres uddannelse med semesterets udgang – er ledigheden en smule højere. (Data mangler for visse måneder i 2007 og 2008, hvorfor kurven er brudt).

Det tyder på, at det kroniske fald er stoppet, og at de kommende ledighedstal vil vise en lille stigning i ledigheden.

–Det bliver meget spændende at se hvordan humanisters ledighed vil ændre sig i forhold til det øvrige arbejdsmarked, siger prodekan for uddannelse, Arne Kjær.

–Dels har humanister erobret mange nye jobfunktioner i det seneste årti, dels arbejder mange humanister inden for innovative brancher og med kulturprojekter, og spørgsmålet er, hvordan de klarer sig gennem den nuværende krise.

–Jeg tror og håber da, at humanister nu har fået så godt fat på arbejdsmarkedet, at de ikke bliver hårdere ramt end andre faggrupper – ikke mindst pga. beskæftigelsen inden for de innovative brancher, siger prodekanen.

Forskel på fag

Ser man på de enkelte fags ledighed (se tabel), så er det fortsat fag som kunsthistorie, forhistorisk arkæologi, filosofi og litteraturhistorie, der har størst ledighed på landsplan. Der er dog meget langt til situationen for fem år siden, hvor over 20% af kandidaterne fra visse fag gik ledige.

Tidligere opgjorde a-kassen også ledighedstal for kandidater fra de enkelte universiteter, og de viste lokale udsving, fx at filosoffer fra Aarhus Universitet havde markant lavere ledighedsprocent end filosoffer fra andre universiteter.

I 2006 valgte fakultet at sænke optaget på de fire nævnte fag, men landets øvrige humanistiske fakulteter fulgte ikke trop.

I den anden ende er det fag som tysk, fransk og engelsk, der har så lav ledighed, at gruppen har nået niveauet for fuld beskæftigelse. Normalt antager man, at en ledighed på to procent svarer til fuld beskæftigelse pga. jobskifter m.v.

Dimittendledighed

Det er også fortsat de nybagte kandidater, som er mest berørt af ledighed mindst en dag i en månedsperiode og modtager dagpenge, som er a-kassens definition af at være ledig. Omkring hver tredje af årets humanistiske og naturvidenskabelige kandidater har oplevet dét, mens det kun gælder for hver tiende, der har været uddannet i et år.

slam

Ny uddannelse i menneskelig sikkerhed blev bremset

Akkrediteringsrådet har **afvist Aarhus Universitets nye uddannelse i Human Security**. Afgørelsen er ikke rimeligt begrundet, mener institutleder, og styregruppen bag uddannelsen vil søge igen

–Vi mener ikke, at afgørelsen er truffet på et reelt grundlag, og derfor er det vigtigt, at vi har fået mulighed for at genansøge om godkendelse. Sådan siger institutleder Bjarke Paarup fra Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, der har været med til at udvikle en ny kandidatuddannelse i Human Security. Uddannelsen er blevet afvist af det såkaldte Akkrediteringsråd, men

styregruppen bag uddannelsen er nu i gang med at revidere dokumentationen i ansøgningen og agter at søge rådet om godkendelse igen.

Den ny, engelsksprogede kandidatuddannelse, hvis fulde titel er *Human Security: Environmental Change and Conflict Management*, er blevet til i et samarbejde mellem forskere fra antropologi, biologi, statskundskab og jordbrugsvidenskab, og uddannelsen skulle have fokuseret på sammenhængen mellem menneskelige sikkerhedsproblemer, konfliktløsning og miljø- og klimamæssige forandringer. Og netop denne kobling er helt unik for uddannelsen, og derfor undrer det Bjarke Paarup, at Akkrediteringsrådet har afvist uddannelsen med den begrundelse, at der ikke er behov for den:

–Et af Akkrediteringsrådets kritikpunkter er, at uddannelsen ligner andre

uddannelser for meget, og det er helt forkert. Der findes ingen lignende uddannelser i Danmark. Internationalt set findes der enkelte uddannelser, men de har et andet fokus end vores. Uddannelsen i Human Security er speciel, fordi den kobler et sikkerhedsperspektiv med miljøområdet, fortæller Bjarke Paarup.

På Det Humanistiske Fakultet mener ledelsen også, at uddannelsen er blevet afvist på et tyndt grundlag:

–Vi mener, at Akkrediteringsrådets afgørelse er helt urimelig, og vi er slet ikke enige i rådets argumenter for at afvise uddannelsen. Vi har udviklet en uddannelse, der er et stort behov for, og når en sådan uddannelse bliver afvist, er vi bekymrede for, hvordan vi i fremtiden skal kunne udvikle nye uddannelser på humaniora, udtaler prodekan Arne Kjær.

jala

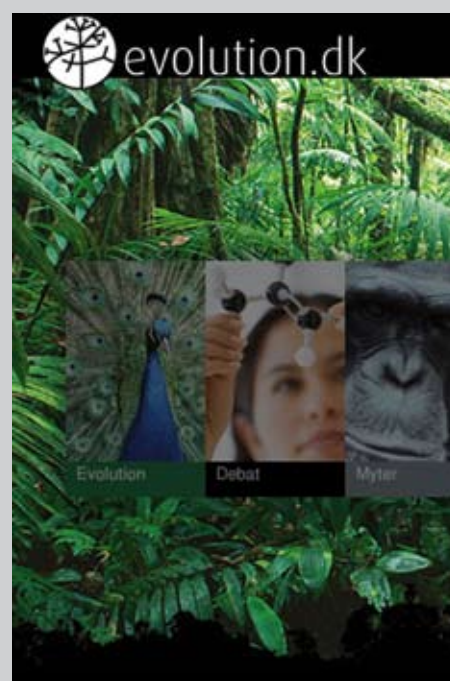
Ny humanistisk pris til værdi- og konfliktforskning

Johanna Seibt, dr.phil., og Jesper Garsdal, postdoc, begge fra Institut for Filosofi og Idehistorie er initiativtagere bag *The Global Dialogue Prize*, der vil blive uddelt hvert andet år, første gang 20. november i år.

–Vi har indstiftet prisen, fordi vi gerne vil hædre aktører inden det globale krydsfelt mellem interkulturalitet, værdi- og konfliktforskning, lyder det fra de to initiativtagere, som også er hovedaktører i forskningsenheden ICON (Interculturality, Conflict and Value Studies). Prisen er på 500.000 kr. og er en humanistisk pris og skal ses som en anerkendelse af en særlig præstation inden for forskning i interkulturel værditeori.

Nyt online evolutionsleksikon

Den nye hjemmeside www.evolution.dk lanceres i anlednings af Darwins 200 års fødselsdag. Charles Darwin formulerede evolutionsteorien i bogen *Om arternes oprindelse*, der fejrer 150 års jubilæum senere i år. Evolution.dk er skrevet af en række danske forskere fra forskellige fagområder. Målet har været at vise, at evolutionsteorien ikke kun handler om biologi, men også har betydning for samfundet og kulturen.

Humaniora overtager dele af bygningsdriften

1. januar fik personalet, der tager sig af bygningsdriften i Nobelparken, Trøjborg-komplekset og på Kasernen ny chef. De **hører nu til Det Humanistiske Fakultet** i stedet for Teknisk Forvaltning

De reparerer vandhaner, der drypper, eller radiatorer, der er gået i stykker. De sørger for, at der er lys på gangene, og at der er rent, når studerende og ansatte møder på studiet og på arbejde. Drifts- og rengøringspersonale har stadigvæk de samme arbejdsopgaver, som før nytår, men pr. 1. januar 2009 har driftspersonalet i Nobelparken, på Trøjborg og på Langelandsgades Kaserne fået ny chef. De er ikke længere ansat hos Teknisk Forvaltning, men hos Det Humanistiske Fakultet.

Decentraliseringen af bygningsdriften

er en del af Aarhus Universitets store fusionsprojekt. I forbindelse med fusionen blev det bestemt, at de enkelte hovedområder skulle have mulighed for mere direkte kontakt med driftspersonalet, og derfor har ansættelsesforholdet for driftspersonalet ændret sig.

Den organisatoriske forandring kommer ikke umiddelbart til at betyde de store ændringer for hverken ansatte eller studerendes daglige gang i Nobelparken og på Trøjborg og Kasernen, fortæller Ole Jensen, administrationschef på Det Humanistiske Fakultet. Fordelen er dog, at der vil være mulighed for en tættere dialog med driftspersonalet om beslutninger på dette serviceområde:

–Med den nye struktur er der mulighed for bedre kontakt mellem driftspersonalet, andre medarbejdere og studerende. Så kan vi bedre kommunikere med hinanden om forskellige behov og henvendelser vedrørende driften, siger Ole Jensen.

Hvem skal du kontakte ved spørgsmål vedrørende bygningsdriften?

Nobelparken, Kasernen og Trøjborg:
Ib Rasmussen, tlf.: 89 42 63 98,
mail: tekivr@adm.au.dk

Katrinebjerg:
Jørn Nielsen, tlf.: 89 42 56 16,
mail: tekjni@adm.au.dk

Moesgård:
Svend Erik Jensen, tlf.: 89 42 45 41,
mail: moesvej@hum.au.dk

Ringgadebygningerne:
Per Okholm, tlf.: 89 42 12 86,
mail: po@adm.au.dk

Her kan du fremover læse mere om fakultetets bygningservice:
www.humaniora.au.dk/bygningservice
jala

Omgivelserne og arbejdet er det samme, men nu er chefen en anden. Her er driftspersonalet, der har deres daglige gang i Nobelparken, på Trøjborg og på Kasernen, samlet i Nobelparken.

Love from N.Y.

Tre studerende fra Medievidenskab har fulgt faget Viral Video og produceret videoen *Love from N.Y.* Videoen blev uploadet på YouTube i december og har fået masser af opmærksomhed

En af tidens hotteste markedsføringsmetoder er viral video og går ud på at lægge en video på nettet, for eksempel på YouTube, som derefter, hvis den er lavet rigtigt, ses af mange mennesker og breder sig som en virus blandt målgruppen. En god video kan på den måde opnå større og bedre gennemslagskraft end en traditionel tv-reklame.

YouTube har over 30 millioner besøgende hver måned og over 100 millioner videoer, så det er et godt, men også et svært sted at brænde igennem. De studerende på Institut for Medievidenskab, der i efteråret fulgte faget viral video, fik også mulighed for at producere en film for VisitAarhus, der kunne markedsføre Aarhus på en ny måde under mottoet: –Gør byen større og verden mindre.

Gjorde verden mindre

Hvis opgaven lød på at genere mange hits og få videoen til at leve sit helt eget liv i cyberspace, så har Line Nørgaard Thomsen, Jens Hyldgaard og Kim D. Jacobsen bestået. Filmen har på en måned haft over 6000 visninger og har fået masser af omtale og positive kommentarer med på vejen. De tre studerende kunne selv vælge, om videoen skulle indgå i deres eksamensopgave i faget, men uanset så har de taget udfordringen op fra VisitAarhus og lagt mange kræfter i produktionen af videoen. Men hvordan lyder opskriften på succes:

–Vi ville lave en video med god karma. For os handlede det om at få smilet frem og gøre noget uventet, fortæller Jens Hyldgaard, der sammen med de to øvrige efter en brainstorming fik ideen til at forsyne folk fra New York med t-shirts fra Århus.

–På den måde kunne vi gøre verden mindre ved at tage den sejeste by i verden og kæde sammen med den mindste

Billedet her er der ikke noget usædvanligt ved – tre århusianere foran gule bybusser. Fra venstre ses Line Nørgaard Thomsen, Jens Hyldgaard og Kim D. Jacobsen i deres I Love Aarhus t-shirts.

storby i verden, fortæller Line Nørgaard Thomsen, der udstyret med t-shirts tog til New York og filmede forskellige amerikanere, der syntes, det var en god og sjov idé. De var villige til både at trække i trøjen og levere underlægningsmusik.

–Da Line kom hjem, havde vi masser af råmateriale og brugte mange timer på at klippe råmateriale sammen. Det endte med en video på omkring et minut, som folk heldigvis har taget godt imod. Faktisk kan vi se på YouTube, at videoen

er set i over 25 forskellige lande. Der er endda et Tourist Agency i Mongoliet, der har set den. Og tallet vokser hver dag, så det er fedt, fortæller Kim D. Jacobsen.

De tre studerende er nu kandidater fra Medievidenskab. Om de får en pris at skrive på CV'et, vil tiden vise, når deres videoproduktion deltager i IMV Awards 2009.

Se videoen her: <http://www.youtube.com/watch?v=RUjGSzVkcIO>

ank

På videoen dukker der blandt de karakteristiske gule taxi'er folk fra New York frem på skærmen og siger: –I love Aaaarhus og bærer t-shirts med samme budskab. Videoen har haft over 6000 visninger på en måned, og den er set i over 25 forskellige lande, blandt andet har et Tourist Agency i Mongoliet set den.

Prøv en ny karrieremetode

Er du nyuddannet kandidat og jobsøgende? Så brug **SURFF-metoden**. Den er udviklet af en konsulent i Dansk Magisterforening, der selv har anvendt metoden og skrevet en bog om den

Man afslutter sit studium ved at lægge specialet bag sig og derefter gå i gang med en målrettet jagt efter fuldtidsarbejde. Eller man indleder erhvervs-karrieren ved at tage udgangspunkt i specialet. Den første metode har mange benyttet sig af indtil nu. Den anden vil Niels Borup, konsulent i Dansk Magisterforening med bogen *Specialet som springbræt*, gerne slå på tromme for. Der er ifølge ham ingen grund til at lægge specialet bag sig – snarere tværtimod. Man kan derimod kapitalisere sit speciale.

–Der afleveres omkring 12.000 specialer om året. Specialer, der indeholder en masse nyttig viden, der går tabt, fordi specialerne kommer til at stå og samle støv på et specialebibliotek. Det er synd for samfundet, at den viden går tabt. Og det er synd for de mennesker, der har produceret den viden. De har skrevet om et emne, de brænder for og ved en masse om, og det kan de sagtens bruge som afsæt til en erhvervskarriere, fortæller Niels Borup.

Brug SURFF-metoden

Det lyder jo meget enkelt, men en kandidat, der har skrevet speciale om enzyrnelektroforese eller kongerejser – hvordan kan den specialviden være indgangen til arbejdsmarkedet?

–Det er for så vidt underordnet, hvad man har skrevet speciale om. Metoden, man kan tage udgangspunkt i, er den samme. Jeg kalder den SURFF-metoden – den består af fem grundelementer: S står for skrive, U for undervise, R for rådgive, F for foredrag og F for forske. Pointen er, at man med den metode får mere end blot en karakter ud af anstrengelserne ved at skrive et speciale. Man

skaber jobmuligheder. Det er de fire cases, jeg bringer i bogen, gode eksempler på, fortæller Niels Borup.

Fælles for de cases er, at kandidaterne i stedet for at fokusere på generalistkvalifikationerne har taget udgangspunkt i den unikke specialviden, de har erhvervet sig gennem fordybelsen i et specialeemne.

En af casene er Nina Serup, der er historiker og har skrevet speciale om kongerejser.

–Det speciale har hun kapitaliseret gennem foredrag, undervisning og rådgivning. Lokalpressen bruger hende som ekspert. Danske byer, der afventer besøg af de kongelige, har også hyret hende, fordi hun har en specialviden. Hun er et eksempel på, at man kan lægge en strategi for, hvordan man vil videreudvikle sit speciale og den vej rundt få skrevet en del på cv'et. Tit vil det ene føre det

andet med sig. Et foredrag kan føre til undervisning, der baner vejen for en rådgivningsopgave osv. Det er en måde at få føling med arbejdsmarkedet på og prøve kræfter med en masse forskellige ting. I sidste ende kan det resultere i en fastansættelse eller eget firmanavn, SE-nummer og hjemmeside.

Du er selv magister - hvordan har du kapitaliseret dit speciale?

–Jeg er cand.mag. i dansk og musik og skrev speciale om den svenske troubadour Evert Taube. Ja, og jeg har selv kapitaliseret det. Både direkte ved at få det udgivet i Sverige i *Evert Taube-Sällskapet's Årbok* samt gennem foredrag om svensk visekunst i højskoleregiet. Og indirekte som basis for produktion af egne sange, fortæller Niels Borup.

ank

Vind et eksemplar af bogen

HUMavisen sætter fem eksemplarer på højkant. Svar på spørgsmålet og udfyld kuponen med navn og adresse.

Hvordan forkortes den karrieremetode, som omtales i bogen *Specialet som springbræt*?

FLOAT SURFF STANDBY

Navn: _____

Adresse: _____

Send kuponen til:

HUMavisen, Det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet
Jens Chr. Skous Vej 3, 8000 Århus C

Du kan også maile det rigtige svar, navn og adresse til konkurrence@hum.au.dk

Tilvalgs- og kandidatdag 2009

Hvilken slags tilvalg skal du vælge? Få information og vejledning om sammensætningen af din uddannelse på **tilvalgs- og kandidatdagen**

Hvad er tilvalg?

–Efter de første år af din bacheloruddannelse skal du vælge tilvalg. Tilvalg er en fælles betegnelse for sidefag, suppleringsfag og individuelt tilrettelagt tilvalg (ITT). Hvert år præsenterer universitetets institutter deres udbud af tilvalg.

Hvad er vigtigt at overveje?

–Når du vælger tilvalg, skal du overveje, hvilken kandidatuddannelse du gerne vil have. En række tilvalg giver nemlig adgang til visse kandidatuddannelser. Med tilvalget har du mulighed for at

søge om optagelse på kandidatuddannelsen på lige fod med de studerende, som har en bacheloruddannelse med samme centrale fag som kandidatuddannelsen. Det er også en god ide at tænke et fremtidigt karrierespørgsmål ind i forhold til valg af tilvalg.

Kan man vælge tilvalg på andre universiteter?

–Det kan man godt. Du skal blot sørge for at få forhåndsgodkendt tilvalget af Det Humanistiske Fakultet. Du kan også vælge et tilvalg på et andet fakultet på Aarhus Universitet, så bliver dit sidefag som udgangspunkt forlænget med 30 ECTS.

Hvem henvender et sidefag sig til?

–Sidefag henvender sig til dig, der gerne vil opnå undervisningskompetence i gymnasieskolen. Sidefag udbydes kun inden for gymnasiefagrækken og kun til dig, som allerede læser et fag inden for gymnasiefagrækken. Sidefaget består af

to dele, hvor den første del er en del af din bacheloruddannelse, mens den anden er en del af din kandidatuddannelse. Humaniora udbyder 20 sidefag. Du kan evt. læse mere på: www.humaniora.au.dk/uddannelse/tilvalg/sidefag

Hvem henvender suppleringsfag sig til?

–Suppleringsfag er en mulighed for alle. Det udbydes i en lang række af forskellige fag og indgår som det sidste år af din bacheloruddannelse. Du skriver derfor også bachelorprojekt på din suppleringsfag. Du kan evt. læse mere om de enkelte suppleringsfag på: www.humaniora.au.dk/uddannelse/tilvalg/suppleringsfag

Udbydes der nye suppleringsfag på Humaniora?

–Der udbydes et suppleringsfag i sociologi, som også bliver præsenteret på dagen.

Hvem henvender et individuelt tilrettelagt tilvalg sig til?

–Ligger dine interesser uden for de eksisterende tilvalgsmuligheder, kan du vælge selv at sammensætte din uddannelse af forskellige discipliner. Du skal huske, at et ITT skal godkendes af dit fakultet, og at du selv skal sørge for optagelse på de enkelte discipliner, som din ITT består af. Du kan læse mere om individuelt tilrettelagt tilvalg på: www.humaniora.au.dk/uddannelse/tilvalg/itt

Er der nye pakked løsninger?

–Det Humanistiske Fakultet udbyder 13 forskellige 30-pointspakker. Her har fakultetet sammensat en række discipliner fra forskellige fag. Pakkerne er en mulighed for dig, som mangler et udgangspunkt for at sammensætte din egen ITT. Nye tilvalgspakker er: Dramaturgi og teaterpraksis, Introduktion til Klassisk arkæologi samt Arkæologisk fagpakke.

Er der oplæg udefra på tilvalgs- og kandidatdagen?

–Der er oplæg fra Anker Steffensen fra Gymnasielærernes Lærerforening, der holder oplæg om job i gymnasiet og særligt vil omtale den nye pædagogikumordning gældende fra august 2009. Morten Juhl fra den internationale konsulentvirksomhed Mercuri Urval, der hjælper virksomheder med rekruttering og udvælgelse, holder oplægget: *Fra karrierevalg til karrierestyring*.

Hvornår afholdes tilvalgs- og kandidatdagen?

–Torsdag den 19. februar
kl. 10-16 i Søauditorierne.
Ansøgningsfristen for valg af
tilvalg er 15. april 2009.
Læs mere om dagen på:
www.au.dk/studieguide/tkdaag

Uddannelser skifter navn

En række uddannelser på fakultetet har fået godkendt nye navne, som bedre fortæller, hvad faget indeholder.

De nye navne er:

Bacheloruddannelser:

Østeuropastudier (tidligere ungarsk)
Bosnisk-kroatisk-serbisk/Østeuropastudier (tidligere serbokroatisk)

Kandidatuddannelser:

Østeuropastudier (tidligere ungarsk)
Spansk og spanskamerikansk sprog, litteratur og kultur (tidligere spansk)
Italiensk sprog, litteratur og kultur (tidligere italiensk)
Tysk sprog, litteratur og kultur (tidligere tysk)
Fransk sprog, litteratur og kultur (tidligere fransk)

Masteruddannelser:

Master i museumsstudier (tidligere museologi)

Bedre opgaver – bedre oplæg

Tværfaglige kurser i akademisk skriftlig og mundtlig fremstilling

Lær at skrive gode akademiske opgaver/specialer, forstå og styre skriveprocesser, planlægge og holde et godt mundtligt oplæg, at argumentere og anvende konstruktiv feedback.

Kurserne udbydes tre gange i 2009. For oplysninger om datoer for kurser sommer og efterår se Center for Undervisningsudviklings hjemmeside: www.cfu.au.dk

Frist for at søge ph.d.-stipendium

Næste frist for at søge ph.d.-stipendium er 15. april 2009. Læs mere på: www.humaniora.au.dk/nyheder/stipendier/phdstip

De røde ordbøger online

Gyldendals røde ordbøger er gået online, og alle studerende og ansatte har fri adgang til at slå franske, tyske og engelske gloser op. Flere specialordbøger er med i pakken, herunder Vinterberg & Bodelsens dansk-engelske ordbog. Sidder man på en maskine, der er tilsluttet universitetets netværk, klikker man blot ind på ordbog.gyldendal.dk – og ellers logger man ind hos Statsbiblioteket, vælger *Databaser og Gyldendals ordbøger*.

Vil man slå spanske ord op, findes en tilsvarende facilitet på www.ordbogen.com – også her er der fri adgang via Statsbiblioteket.

Humanistisk viden i erhvervslivet

Hvordan bruger en dramaturg, filosof eller BA i spansk sine fag hos fx et forsikringselskab, et pengeinstitut og en konsulentvirksomhed? Svaret findes i en **ny bog**

Den provokerende titel lyder: *Humaniora – erhvervslivets nye grundstof*. Hovedpointen i bogen er, at der er et paradigmeskifte på vej i forholdet mellem erhvervslivet og den humanistiske forskning. Hvor den humanistiske forskning og erhvervslivet tidligere stod stejlt over for hinanden som sandhed versus profit, inviterer erhvervslivet i højere grad humanisterne indenfor med øget refleksivitet og fornyelse til følge.

–Humanistisk forskning og viden bliver erhvervslivets nye grundstof, idet den kan være med til at generere den refleksivitet, som virksomheder har brug for, og som sikrer erhvervslivet fornyelse. Humanistisk viden kan kaste lys over præmisserne og dermed selve grundlaget for virksomheders gøren og laden, forklarer en af bogens tre forfattere, Lars

Frølund, der også er projektleder for fakultetets AU Outreach.

Cases som bevisførelse

Bogen handler således om mødet mellem humanister og private virksomheder, der i endnu højere grad end tidligere ansætter humanister. Den sætter samtidig med syv cases fokus på, hvordan specifikke faglige kompetencer kan anvendes til gavn for private virksomheder.

–De interviews er rygraden i bogen og fungerer som en form for bevisførelse. Her kan man møde humanister, der i deres daglige arbejde bruger de specifikke faglige kompetencer, de har lært på deres studier. Bethina Louise Røge for eksempel anvender teknikker fra teatervidenskab i arbejdet med organisationsforandringer i et forsikringselskab, mens Christian Hansen bruger indsigter fra filosofien til bl.a. at skabe samtaler i en bank. En tredje af de interviewede, Ouafa Rian, tager afsæt i den måde, hun har lært at analysere tekster på, når hun arbejder som konsulent for virksomheder med organisationsudvikling, fortæller Hans Plauborg, der har interviewet de syv humanister.

–Via de interviews forlader vi den traditionelle fortælling om humanisterne og erhvervslivet, hvor humanisten skal aflære sig sit fag for alene at benytte sig af generalistkvalifikationer som for eksempel evnen til at sætte sig ind i komplicerede stofområder, formidle og analysere, siger Hans Plauborg.

Men er succeshistorierne ikke blot undtagelseshistorier?

–I mit arbejde i AU Outreach møder jeg mange eksempler. Dem vi har anvendt i bogen er blot et udpluk. Specifikke humanistiske færdigheder bidrager til dansk erhvervslivs evne til at omstille sig og handle innovativt og vil gøre det i endnu højere grad fremover. Der er mange veje ind i erhvervslivet, som selvfølgelig også kræver initiativ fra kandidaterne, men mulighederne er der. Og det er budskabet til de studerende, der læser bogen, lyder det fra Lars Frølund.

Ud over at inspirere humanister til at arbejde nyskabende med deres fag i private virksomheder, så vender bogen sig også til private virksomheder, der kan lade sig inspirere og læse om, hvordan de med fordel kan inddrage humanistisk viden.

ank

Peter Kamp Knudsen

Bogens tre forfattere er selv humanister med meget forskellige jobs; Fra venstre ses cand.mag. Lars Frølund, der til daglig leder AU Outreach, der etablerer samarbejde mellem forskning og det offentlige og private erhvervsliv, cand.mag. Hans Plauborg, redaktør af CAMPUS, og mag. art. i filosofi og erhvervsforsker i Middelfart Sparekasse Christian Hansen, der ud over at bidrage med et kapitel også udgør en af de syv cases i bogen.

Tre cases fra bogen

Spansk analysefaglighed i konsulentvirksomhed

–Når jeg sætter mig ned og konceptualiserer en tankerække, når jeg analyserer, strukturerer, formulerer og ikke mindst perspektiverer nogle udviklingsprocesser for en virksomhed, så er det noget, jeg har lært på universitetet, på spansk. At se hvilken tankerække, der ligger bag indholdet i en roman, det er det, analysefaglighed går ud på...

Ouafa Rian, BA i spansk sprog og litteratur samt kaospilot, selvstændig konsulent i firmaet Learning Fields Unlimited og direktør i konsulenthuset Gumbak Knowledge.

Teatervidenskabelige metoder i TrygVestas

–Jeg underviste kursisterne i en række teatervidenskabelige metoder og teorier, hvorefter de ”på gulvet” iscenesatte en ordløs forestilling om de udfordringer, de så i deres rolle som innovationsambassadører.

Bethina Louise Røge, cand.mag. i teatervidenskab og italiensk, ansat som dramaturg og innovator i TrygVestas innovationsenhed Business-Lab.

Filosofi i Middelfart Sparekasse

–De fleste mennesker er ikke vant til at holde fast i et filosofisk spørgsmål og vende og dreje det på et abstrakt plan... Men i en filosofisk samtale er det vigtigt at holde fast i det abstrakte og almene. Hvad er det, der er fælles for alle eksemplerne på gode kundeoplevelser osv.? Det er så her, filosofien skal være i stand til at styre samtalen og kvalificere de svar, der kommer frem.

Christian Hansen, mag. art. i filosofi, erhvervsforsker i Middelfart Sparekasse.

Udvidet aftagerpanel

Tidligere hed det Det Rådgivende Arbejdsgiverpanel. **Nu hedder det Aftagerpanelet.** Ud over navneændringen er forskellen, at Aftagerpanelet er udvidet

Aftagerpanelet består i dag af 60 eksterne personer på personalechef- eller virksomhedslederniveau foruden prodekanen for uddannelse og 21 VIP- og studienævnrepræsentanter. Tidligere bestod det af 21 eksterne medlemmer. —Udvidelsen af panelet skal ses i lyset af, at humanister i dag søger ind og bliver ansat på et bredt og varieret arbejdsmarked. Panelets eksterne medlemmer repræsenterer således humanisternes arbejdsmarked i bred forstand og vil medvirke til initiering af forskellige tiltag på fakultets- og fagniveau og medlemmer kan rådgive fakultetet i forbindelse med udviklingen af nye uddannelser og større uddannelsesrevisioner, fortæller prodekan for uddannelse Arne Kjær.

Panelet er sammensat af personer fra: 1. Den offentlige og private sektor 2. De etablerede og de nye dele af humanisternes arbejdsmarked 3. Store, mellemstore og små virksomheder 4. Århusianske/østjyske virksomheder og virksomheder i yderregionerne samt 5. Nationalt og internationalt funderede virksomheder. Panelet mødes en gang årligt for at drøfte uddannelsernes udvikling i forhold til arbejdsmarkedets kompetencebehov. Den 22. januar blev det første møde afholdt i det udvidede aftagerpanel. På mødet blev der efter velkomsten diskuteret fælleshumanistiske kompetencer, uddannelsernes orientering mod arbejdsmarkedet, personlige kompetencer og jobbevidsthed samt erhvervskontakt. Dagen blev rundet af med et oplæg af professor Adrian Favell om aktuel humanistisk forskning.

ank

Moesgård Fotolab

Det Humanistiske Fakultets Aftagerpanel består af prodekanen for uddannelse, 60 eksterne personer på personalechef- eller virksomhedslederniveau samt 21 VIP-repræsentanter. Panelet mødes samlet en gang årligt. Møderne vil have form af en konference med nyt fra fakultetet og workshops om aktuelle temaer. Derudover vil der på hvert møde være et kortere oplæg om et relevant forskningsområde.

Bliv bedre til at søge uro

Flere og flere humanister bruger Forskningsstøtteenheden til at få EU-bevillinger i hus. **Gode råd** hjalp Forhistorisk Arkæologi til 3 millioner €

En EU-bevilling hører til sjældenhederne blandt humanister, så glæden var stor til receptionen i kælderen under Forhistorisk Arkæologi den 8. januar. Med en bevilling på knap 3 millioner € til projektet: *Forging Identities – The Mobility of Culture in Bronze Age Europe* var kollegaer og samarbejdspartnere mødt talstærkt op for at fejre, at et grundigt forarbejde havde båret frugt.

–Vi vidste godt, at succesraten var lav. Succesraten svinger fra ansøgningsrunde til ansøgningsrunde og påvirkes af, hvilke emner der slås op, og hvem der er parat til at byde ind. Men ifølge EU ligger den gennemsnitlige succesrate for alle programmer på 20-25 %, lyder det fra professor, dr.phil. Helle Vandkilde, der er koordinator på projektet.

Når hun skal ridse op, hvorfor lige netop hendes ansøgning røg gennem nåleøjet, peger hun på fire ting. 1. Du skal have en god idé, der tager afsæt i en aktuell problemstilling 2. Du skal skrive en rigtig god ansøgning, hvor der argumenteres grundigt for forskningspotentialet 3. Du skal helst kunne trække på et stærkt internationalt netværk på et må du have is i maven og tålmodighed, for ventetiden i EU-systemet kan være

lang. Helle Vandkilde udformede selv sin ansøgning, men lægger ikke skjul på, at hun i processen har fået uvurderlig hjælp fra Forskningsstøtteenheden, der har oplevet stor interesse fra humanister for at søge EU-bevillinger, efter at de i januar 2007 begyndte at hjælpe AU-forskere med ansøgninger til EU's rammeprogram.

Hjælp efter behov

Men hvad hjælper Forskningsstøtteenheden med? Og hvad kan humanistiske forskere ifølge dem blive meget bedre til?

–Forskere har vidt forskellige behov alt efter, hvor meget erfaring de har med at søge. De erfarne forskere bruger os mest til rent administrative ting såsom at udfylde skemaer, udarbejdelse af bud-

getter, uploading af ansøgninger til EU's onlinesystem. Vi udarbejder også skabeloner, hvor vi udfylder de ikke-videnskabelige afsnit som managementstruktur, organisering og lignende og angiver så, hvor forskeren skal skrive noget. På den måde skal forskeren ikke bruge unødigt meget tid på at læse det omfattende ansøgningsmateriale igennem, forklarer John Westensee, leder af Forskningsstøtteenheden. De forskere, der ikke er så erfarne mht. at ansøgninger i EU-regi, får ofte læst ansøgningen igennem af os for at få afdækket om strukturen er i orden, og om den er skrevet på den rigtige måde i forhold til bedømmerne.

Hvad kan humanistiske forskere blive bedre til i processen?

–De kan starte arbejdet med ansøgningerne tidligere, så de f.eks. får tid til at mødes med alle partnere. Det giver tit en bedre ansøgning, fordi man får input fra mange forskere, og man får en bedre fælles forståelse for projektet. Man kan på den måde få samlet det bedste hold af partnere og vende projektideen med project officers i Kommissionen og få lavet en endnu mere målrettet ansøgning. Opslagsteksterne er tit ret korte og meget bredt formuleret, lyder det fra John Westensee, der opsummerer fire gode råd til dem, der skal søge EU-bevilling.

ank

Fire råd fra Forskningsstøtteenheden:

1. Start i god tid. Brug kollegaerne til at få sparring omkring projektet - brug Forskningsstøtteenheden til administrativ aflastning, så der bliver mere tid til det faglige.
2. Find de mest oplagte steder at søge om midler til projektet. Lav ikke en standardskrivelse, som sendes til mange fonde.
3. Lav en målrettet ansøgning til udvalgte steder. Find ud af, hvem der bedømmer og få dem til at se, hvad de får ud af projektet.
4. Skriv kort, klart og enkelt.

Kontakt

Forsknings-støtteenheden
Nørrebrogade 44, Bygning 1C
8000 Århus C
Tlf.: 89 49 23 79
e-mail: johnwest@rm.dk

Koordinatorpuljen fordobles

I 2009 fordobler Videnskabsministeriet midlerne i koordinatorpuljen til at belønne forskere, der påtager sig koordinatorrollen. Erfaringen viser, at det kan betale sig at støtte danske forskere, der ønsker at stå i spidsen for forskning finansieret af EU. Målsætningen med koordinatorpuljen er at øge antallet af danske koordinatore i EU-projekter. Koordinatorrollen giver en meget nyttig erfaring, der kan bruges i senere ansøgninger. Som koordinator får man også stor indflydelse på projektet, og koordinatorrollen styrker det faglige netværk. Midlerne fra Koordinatorpuljen kan bruges til at dække nogle af de omkostninger til rejser og timeforbrug ved de kontraktforhandlinger, der foregår i perioden fra projektansøgerne har fået tilsagn fra Europa-kommissionen på en ansøgning, og indtil selve kontrakten underskrives.

Kilde: Altinget.dk

Erhvervsliv: bedre bevillinger til humaniora

De humanistiske og samfundsvidenskabelige fag skal have større bevillinger til undervisningen, foreslår erhvervsorganisationerne Dansk Erhverv, DI, DEA, C3 og fagforeningerne DJØF, DM, Finansforbundet og Finansrådet i et fælles brev til videnskabsministeren.

–Samfundsvidenskab og humaniora uddanner knap 70 procent af alle kandidater, men har kun ca. 30 procent af forskerne til at gøre det, hedder det i brevet.

–Forskningsbaseret undervisning er et uomgængeligt krav, hvis vi vil have høj kvalitet, lyder det videre.

De lave bevillinger betyder imidlertid, at der ofte bliver anvendt deltidsansatte undervisere, som ikke skal forske, og at der er "meget høje holdkvotienter", "få undervisningstimer" og "lave fuldførelsesprocenter".

De otte organisationer foreslår derfor en række forhold, som bør undersøges, når taxameter-satserne for humaniora skal analyseres – og muligvis justeres – sådan som det er blevet aftalt i Folketinget.

Organisationerne foreslår også, at de studerende spørges til råds, og at man laver en sammenligning med internationale forhold.

Hele brevet kan læses på hjemmesiden for HUMavisen 65

www.humaniora.au.dk/nyheder/humavis/nr65

Penge til europæisk humanistisk forskning

Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation gør opmærksom på lanceringen af en pulje af midler til forskning inden for humaniora: 2009 HERA Joint Research Programme. Programmet uddeler 12-16 millioner euro. Midlerne falder inden for temaer: Cultural Dynamics: Inheritance and Identity og Humanities as a Source of Creativity and Innovation. Formålet med den nye pulje er at lade humanistisk forskning på tværs af landegrænser belyse de sociale, kulturelle og politiske udfordringer, som Europa står overfor i dag. Der kan søges om op til 1 mio. euro pr. projekt, og ansøgergruppen skal inkludere mindst tre forskere fra mindst tre af de 13 deltagende lande: Østrig, Kroatien, Danmark, Estland, Finland, Island, Irland, Luxembourg, Holland, Norge, Slovenien, Sverige og England. Ansøgninger (outline proposals) indsendes elektronisk via HERA's hjemmeside senest 7. april 2009. Læs mere på www.heranet.info <<http://www.heranet.info>>

Forskning i lydfeltet

Lyd er noget af det mest flygtige, vi mennesker kan opleve, men samtidig også noget af det mest overvældende i det moderne liv. Et nyt projekt skal skabe **viden og kommunikation om lyd**

Lyd er blevet et interessant og vedkommende emne at beskæftige sig med for forskere fra forskellige fagtraditioner, fordi den er blevet en særdeles påtrængende side af virkeligheden: Der er Mozart for fuld udblæsning i telefonkøen til vores forsikringssselskab, en enerverende jingle på evig repeat i legetøjsbutikken, og muzak akkompagnerer indkøbsvognens tur rundt i supermarkedet. Der er lyd alle vegne, ikke kun naturlige og industrilyde, men også kommerciel lyd, specialdesignet lyd og effektlyd – lyd, vi ikke kan vriste os fri af i det offentlige rum. I den private sfære trækker vi også et individuelt lydspor med os via vores transportable lydmedier som mp3 og iPod.

–Der er ganske enkelt sket en invasion af lyd individuelt og i det offentlige rum.

Samtidig har vi kunnet konstatere, at der er et hul i det lyd-diskursive felt, som vi med vores projekt skal forsøge at fylde ud, forklarer Ansa Lønstrup, der er lektor ved afdeling for Æstetik og Kultur. Hun modtog i december 4,2 millioner kroner fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation til et kollektivt projekt, *Audiovisuel kultur og den gode lyd*, der netop er startet og løber de næste tre år.

Den udforskede relation

På trods af at lydteknologiernes fremkomst og brug fandt sted samtidig med de visuelle teknologier, så har videnskaben indtil for nylig især beskæftiget sig med feltet visuel kultur og visuel teori; men interessen for det visuelle suppleres i disse år med en overvældende stor interesse for at beskæftige sig med lyd.

–Lyd beskrives imidlertid i mange sammenhænge udelukkende kvantitativt forstået på den måde, at effekten af forskellige typer lyd måles i relation til givne brugssammenhænge og diskuteres ud fra udefinerede kvalitative normer. Den menneskelige relation og interaktion lyd og lytter imellem er derimod stadig et forholdsvis ubeskrevet blad, og

det ønsker vi at råde bod på ved at lave en kvalitativ undersøgelse og teoretisering af lyd, forklarer Ansa Lønstrup.

Delområder

Projektets hovedtese er, at lyd, lytning og lydoplevelse er historisk foranderlige, kulturelt modellerbare og ikke udelukkende biologisk-fysisk determinerede.

–Vi arbejder historisk med en lydens og lytningens genealogi. Lyd og lytning har ændret sig over tid, og det er vigtigt, at fremtidens audiovisuelle kultur reflekteres og relativeres historisk. Derudover arbejder vi grundlagsteoretisk med lyd og lytning som integrerede fænomener. Det skal skabe viden og kommunikation om lyd. I projektet indgår delprojekter som *Lyd på museum - lyd og samtidskunst*; *Lydens realisme – i filmen*; *Emergente former i audiovisuelle tv-bankreklamer*; *Lyd, lyst og lækkerier i madreklamer og tv-udsendelser*; *Lyd mobilisering i det urbane rum*. Om tre år skulle vi gerne teoretisk og kvalitativt kunne supplere de rent kvantitative bestemmelser af lydens effekt og dermed skabe rum for kritiske refleksioner af den audiovisuelle virkelighed, som skabes med den voksende og ikke altid kvalificerede anvendelse af lyd, fortæller Ansa Lønstrup. Ud over at være projektleder og hovedansøger arbejder hun med sit delprojekt om Lyd på museum, og i den forbindelse skal hun samarbejde med bl.a. ARoS og Det Jyske Kunsthøgskole med henblik på at studere lyd i samtidskunsten gennem udstillingspraksis med lyd, publikums reception heraf samt museets arbejde med og udvikling af lydpraksis.

Torben Nielsen

Lyd er blevet en særdeles påtrængende side af virkeligheden. Lektor Ansa Lønstrup fra Æstetik og Kultur skal de næste tre år skaffe ørenlyd for projektet: *Audiovisuel kultur og den gode lyd*.

ank

Konferencestøtte II: Hjælp at hente

Forskere efterlyser mere praktisk støtte fra universitetet til at arrangere konferencer. Vi kan gøre det bedre, men husk også at **bruge de tilbud**, som allerede findes, svarer fakultetets ledelse, der også har båret sagen op på nationalt niveau

–Vi sætter stor pris på, at der bliver arrangeret konferencer, som er med til at sætte fokus på den forskning, der foregår her på Humaniora, og fakultetet vil meget gerne støtte forskerne. Men samtidig må vi også understrege, at der er visse opgaver i forbindelse med en konference, som de enkelte fagmiljøer selv skal varetage.

Sådan lyder dekan Bodil Dues svar på den kritik af universitetets manglende støtte til forskere, der arrangerer store konferencer, som blev fremført af blandt andet lektor Johanna Seibt (Filosofi og Idéhistorie) i HUMavisen i december.

Kritikken lød blandt andet på, at forskerne var nødt til at bruge lang tid på administrativt arbejde som for eksempel at håndtere tilmeldinger og betalinger, sørge for lokale- og hotelbookinger og udarbejdelse af pressemateriale og fondsansøgninger – arbejde som universitetet burde yde bistand til, mener Johanna Seibt. Dele af den kritik er dekanen enig i:

–Selvfølgelig skal det videnskabelige personale ikke bruge deres tid på at løse en række praktiske problemer, når de arrangerer en konference, og det er da rigtigt, at for eksempel lokalebookingen kan være besværlig. Men der findes faktisk tilbud om støtte til en række af de forhold, der kritiseres, fortæller Bodil Due.

Eksisterende tilbud

Et af Johanna Seibts løsningsforslag er, at Aarhus Universitet opretter et fælles eventcenter, som kan stå for de praktiske og administrative opgaver, når universitetets forskere skal arrangere en konference.

Et sådant center ser Bodil Due ikke som

en forestående løsning. Hun henviser i stedet til de tilbud, som forskerne allerede har:

–Alle forskere ved Aarhus Universitet har mulighed for at få råd og vejledning hos Forskningsstøtteenheden, som hjælper med at udforme ansøgninger til eksterne bevillinger. Forskningsstøtteenheden er oven i købet blevet udvidet, så der er god mulighed for at få hjælp til den del af arbejdet, siger Bodil Due.

Dekanen peger også på, at der er en række forbedringer på vej i universitetets regnskabssystem, som muliggør, at konferencearrangører fremover lettere kan håndtere deltagerne tilmeldinger og betalinger via Internettet.

Sekretærstøtte

På Det Humanistiske Fakultetssekretariat har man desuden de seneste år haft en administrativ medarbejder ansat, hvis arbejdsopgaver blandt andet bestod af konferencestøtte. Det kunne for eksempel være at hjælpe konferencearrangørerne med fly- og hotelbookinger. For tiden er denne medarbejder på barsel, men administrationschef Ole Jensen er positivt indstillet over for, at arbejdsopgaverne igen skal varetages af en medarbejder på fakultetssekretariatet:

–Vi vil gerne se nærmere på muligheden for at yde forskerne bistand, og jeg vil ikke udelukke, at en konferencestøtte-funktion kommer til at eksistere igen, siger Ole Jensen.

–Det er et stort administrativt arbejde at arrangere konferencer, og når man giver sig i kast med de helt store konferencer, så vil jeg anbefale, at man afsætter midler til at ansætte administrativ assistance i budgettet. Eventuelt finansieret ved at hæve konkurrencegebyret, som vi oftest sætter meget lavt, foreslår Ole Jensen.

Nationalt udbud

Som en følge af kritikken har fakultetets ledelse kontaktet universitetets Indkøbskontor, som igen har båret sagen videre til SKI, Statens og Kommunernes Indkøbs Service.

–Vi arbejder nu med at få lavet to nationale udbud; dels for konferencesteder, dels for konferencetjenester, fortæller universitetets indkøbskoordinator, Ole Riis-Pedersen.

Lars Kruse AU-foto

Det er et stort arbejde at arrangere en konference. Men der er hjælp at hente, og mere er på vej.

Dermed er der lagt op til at universiteterne med en fælles aftale i hånden kan få særpris hos eksterne leverandører, fx konferencebureauer, om diverse ydelser.

I marts mødes indkøbskoordinatorerne i regi af Danske Universiteter og diskuterer sagen, og i mellemtiden arbejder man på også at få regionerne med i samarbejdet.

I god tid

Et andet sted, hvor der også er hjælp at hente, når man som forsker står med hænderne fulde til en konference, er hos fakultetets IT-afdeling. Her vil man gerne assistere forskerne i forbindelse med eksempelvis fremskaffelse og opstilling af IT-udstyr:

–Vi vil meget gerne medvirke ved konferencevirksomhed og være med til at sikre at udadvendte aktiviteter forløber så problemfrit som muligt for alle. Vi skal blot have en henvendelse i rimelig tid inden arrangementet, så vi kan nå at afstemme forventninger og muligheder i dialog med arrangøren, fortæller IT-chef Anders Kjær.

Samme råd lyder fra fakultetets ledelse:

–Sørg for at starte forberedelserne til konferencen i rigtig god tid. Det gælder både ansøgninger om bevillinger og sponsorater, lokalereservationer, booking af IT-udstyr osv. Jo hurtigere, man er ude, desto mere kan man drage nytte af de tilbud om støtte, som findes, siger Bodil Due.

jala

Nyttige links til konferencearrangører, inkl. Informationskontorets udførlige liste over arbejdsopgaver ved konferencer: www.humaniora.au.dk/service/konferencetjeneste

06.-07. november

ank

Food, Value and Taste hed konferencen om forskellige tilgange til værdien af fødevarer. Der var mulighed for at høre om mad og etik, og om hvordan man fastsætter, om noget smager godt eller er af en god kvalitet.

07. november

Mads Rosendahl Thomsen, adjunkt på Institut for Æstetiske Fag og Simon Frost, postdoc på Institut for Litteratur, Kultur og Medier på Syddansk Universitet afholdte seminaret *World Literature: Theories and Markets*, hvor de to første bind i den nye serie *Verdenslitteratur* også blev introduceret.

ank

Moesgård Fotolab

20. november

USA's ambassadør i Danmark, James P. Cain, fortæller i sin nye bog, *Amerikaneren – om Danmark, Diplomati og Demokrati* om sit syn på Danmark og danskerne og om forholdet mellem Danmark og USA. Han har for at kunne skrive bogen aktivt opsøgt danskerne rundt på sin ReDiscovery-cykeltur rundt i landet og forsøgt at forstå de forskellige opfattelser af USA. Den 20. november besøgte han *The American Studies Center*.

17. november

ank

Den 1. juli blev Adrian Favell udnævnt til professor i *European and International Studies* ved Institut for Historie og Områdestudier. Den 17. november holdt han sin tiltrædelsesforelæsning *Immigration, Migration and Free Movement in the Making of Europe*. Tiltrædelsesforelæsningen blev kommenteret af sociologen Yasemin Soysal, senior lektor i sociologi på University of Essex.

20. november

På billedet ses fem glade modtagere af dette års legater fra *Fondation Idella*. Fonden er en ren almenvælgørende fond, hvis formål blandt andet er at yde støtte til yngre studerende inden for de humanistiske områder specielt i forbindelse med uddannelsesophold. Fra venstre ses Sita R. Kotnis, Kristian Paaskesen, Kasper G. Rasmussen, Camilla Reestorff og Kathrine Täfteberg Jakobsen. De modtog mellem 15.000 kr. og 40.000 kr. – pengene skal for alles vedkommende bruges i forbindelse med forskningsophold i udlandet.

20.-21. november

Myth and Memory in Old Norse Culture var én konference ud af en række på fire, der har været holdt på Aarhus Universitet – de tidligere blev holdt i august 2005, november 2006 og november 2007. Konferencen er nu blevet konceptualiseret, så der hvert år i november skal holdes en konference om *Old Norse Mythology* – arrangeret af partneruniversiteter. I november 2008 var temaet *Myth and Memory*. Et tema, der at dømme efter de mange tilmeldinger, vakte stor interesse. Der var 125 tilmeldte, blandt dem en international gruppe forskere og studerende. På billedet ses Christina Lee fra *University of Nottingham*, der holdt oplæg om *Evidence for Viking Myth in the Diaspora*. I november 2009 arrangeres konferencen af tidligere gæsteforsker på Nordisk Institut, professor Stefan Brink, og holdes på *University of Aberdeen* under titlen *Myth and Theory*. Konferencerne er en del af fagudviklingen af norrøne studier på Aarhus Universitet, der også har ført nye engelsksprogede programmer og sommerskoler med sig.

ank

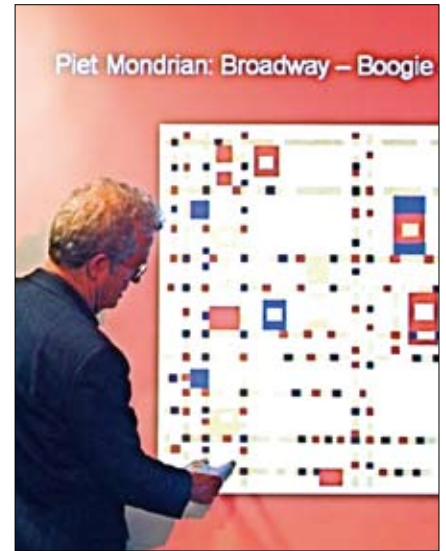
25. november

I de senere år har interaktive tavler fået stor udbredelse i de danske skoler. På seminaret *Digitale medier og interaktive læringsrum* arrangeret af Center for IT og Læring kunne undervisere fra nær og fjern høre om og diskutere potentialerne i interaktive teknologier i klasselokalet. Lektor Ole Sejer Iversen fra Institut for Informations- og Medievidenskab holdt oplæg om fremtidens IT-understøttede folkeskole, mens Rita Houmann fra Randers Statsskole fortalte om læringsperspektivet i de interaktive tavler.

ank

26. november

Den danske komponist Pelle Gudmundsen-Holmgreen blev taget godt imod af de mange tilhørere, da han holdt foredrag på Institut for Æstetiske Fag. Med afsæt i egne kompositoriske værker reflekterede han over sammenhængen mellem musik og billeder. Han startede med at vise sine inspirationskilder inden for malerkunsten: fra Vermeer og Rembrandt til Mondrian og Rauschenberg. Herefter spillede han uddrag af sine egne kompositioner på cd og indimellem på flyglet i lokalet. Det blev også til et par smagsprøver på en kommende cd med helt nye værker indspillet af Danmarks Radios Symfoniorkester. Et inspirerende foredrag, der gav underviserne fra kunsthistorie og musikvidenskab nye indfaldsvinkler til kommende tværfagligt samarbejde.

Torben Nielsen

ank

28. november

European Rural-Urban Relations. The Interaction of Rural and Urban Worlds from Greco-Roman Antiquity to the 21st Century – sådan lød titlen på en konference arrangeret af Institut for Historie og Områdestudier. Institutleder Jan Ifversen bød velkommen og nævnte, at man i løbet af konferencen ville komme vidt omkring – fra antikken over middelalderen og frem til også afslutningsvis at få et kig ind i fremtiden.

28.-29. november

ank

Konferencen *Global Minds* havde omkring 90 tilmeldte og kastede lys over nye måder, vi forstår os selv på som mennesker og subjekter i en verden, hvor neurovidenskab og globalisering i stigende grad hænger sammen. Konferencen, der var kulminationen på et samarbejde imellem de to satsningsområder, *Globalisering og Kognition, Kultur og Kommunikation*, var den første af sin art, der diskuterede, hvordan neurovidenskab i stigende grad er blevet global, og hvordan den globale selvforståelse i stigende grad er blevet 'neurologisk'. En tværdisciplinær konference med deltagelse af internationale eksperter fra blandt andet neurovidenskab, religionsvidenskab, sociologi, historie, filosofi, semiotik og antropologi.

slam

December

Tag en humanist med på råd – sådan lød opfordringen på et stort banner, der prydede bygningen på Ringgaden i december. Der var også et stort banner på Lille Torv med samme opfordring. Bag opfordringen stod AU Outreach, der etablerer samarbejde mellem forskning og det offentlige og private erhvervsliv.

Anders Agersnap

4.-5. december

Sundhed, Menneske & Kultur afholdt den anden nordiske konference: *Viden, Politik & Sundhed*. 156 deltagere deltog i todages-konferencen. På konferencen var der oplæg om blandt andet magtforholdene i sundhedsvæsenet, sundhedspolitik i det 21. århundrede, kvalitativ metode i sundhedsforskningen, identitetsarbejde hos kroniske smertepatienter og meget andet. På billedet ses lektor Karen Munk, der holdt oplægget *Kriminel eller syg? Om lægevidenskabens rolle i sædelighedssager*. Konferencen blev afsluttet med en fælles plenumforelæsning af Uffe Juul Jensen fra Aarhus Universitet og Thomas Højrup fra Københavns Universitet om sundhedsvæsenet i det 21. århundrede. I 2009 udgives en antologi over de temaer, der var oppe på konferencen.

ank

5.-6. december

Arkæologer, historikere og møntkendere fra syv forskellige lande var samlet til den internationale konference: *Silver Economies, Monetisation & Society in Scandinavia, 800-1100*.

19 forskellige foredragsholdere deltog i det tværfaglige arrangement, som Afdeling for Middelalder- og Renæssancearkæologi og Center for Vikingetids- og Middelalderstudier arrangerede i tæt samarbejde med flere institutioner som Nationalmuseet, The British Museum og Aarhus Universitet. Den konkrete anledning bag arrangementet var afslutningen af professor James Graham-Campbells fem års periode som adjungeret professor på Afdeling for Middelalder og Renæssancearkæologi. En af de centrale personer i hele organiseringen af konferencen, lektor Søren Sindbæk, glædede sig over de mange gode diskussioner under konferencen og oplyser, at der også er planlagt en publikation, der forventes at udkomme i 2010.

ank

3. december

Kancelliet på Institut for Historie og Områdestudier har siden foråret været under renovering. Renoveringen kom i gang med initiativ fra fagudvalget på Historie og Områdestudier, og som afslutning på det store renoveringsprojekt blev der afholdt en reception i et fyldt Kancelli, hvor man kunne tage et nyt stort vægmaleri i øjesyn. Maleriet hedder *Koldfront* og forestiller syv store personligheder fra Den Kolde Krig. Kunstneren bag værket er Martin Røes, kandidat på Kunsthistorie. Han udtaler om værket: –Min tilgang har været at skabe en historie i maleriet, og om nogen ser Vesten eller kommunisterne som de stærke, er ikke så vigtigt. Jeg har ikke taget parti for nogen af dem. Det vigtigste er, at man fornemmer en spænding og en kulde personerne imellem. En *Koldfront*.

8. januar

Glæden var stor i kælderen under Afdeling for Forhistorisk Arkæologi. En EU-bevilling på 3 millioner € blev fejret ved receptionen 8. januar. Projektet *Forging Identities – The Mobility of Culture in Bronze Age Europe* skal gennem ansættelse af ti ph.d.-studerende og fire postdoc-stipendier forske i, hvordan mennesker, ting, ideer, viden med mere bevægede sig gennem bronzealderens Europa.

ank

19.-20. januar

Center for IT og Læring afholdte en international konference om *Knowledge Media*. Konferencen fokuserede på fire emner: 1. Education for all? 2. New learning environments: web 2.0 and Social Software 3. Knowledge Media 4. Formal and informal learning. På konferencen blev der præsenteret resultater fra et researchprojekt på Center for IT og Læring.

ank

29.-30. januar

Hvordan læser vi? Og hvordan giver det, vi læser, mening for os? Dette var nogle af de spørgsmål, der blev rejst, da Center for Semiotik afholdte deres årlige vintersymposium over to kolde januardage. *Narrative Cognition – what we read and how we read it* var symposiets titel i år, og temaet var fortælling og forståelse. På hjemmebane var blandt andet Frederik Stjernfelt og Mikkel Wallentin fra Center for Semiotik, men symposiet havde også besøg af gæsteforelæsere fra udenlandske universiteter, heriblandt Patrick Hogan fra University of Connecticut og danske Per Aage Brandt, der nu er ansat ved Case Western Reserve University i Ohio. På billedet ses Peer Bundgaard fra Center for Semiotik forelæse om meningsdannelse i skønlitterære tekster af James Joyce og Ernest Hemingway.

ank

Fagenes Dag

55 gymnasielærere fra hele landet var den 15. januar mødt op på Institut for Æstetiske Fag til *Fagenes Dag* for at møde kollegaer fra de kunstneriske fag.

–I formiddags gav vi input til jer. Nu vil vi gerne have input fra jer, lød det fra én af arrangørerne, inden den fælles workshop gik i gang. Dagen bød dels på et fagspecifikt program, dels en fælles workshop. Der blev præsenteret eksempler på de nyeste tiltag inden for undervisningsformer, emner og metoder og den anden vej rundt behov for efteruddannelse og forslag til forbedringer. Planen er, at *Fagenes Dag* skal være et årligt forum for udveksling imellem gymnasielærere og universitet. Vi spurgte tre gymnasielærere om deres udbytte af dagen.

Navn: Anne Kathrine Rosenberg Simonsen
Ansæt: Herning Gymnasium
Fag: Musikvidenskab

Hvorfor er du mødt op til *Fagenes dag*?

–Jeg er ansat i et vikariat og skal i gang med et et-årigt pædagogikum. Så jeg er grøn og er meget glad for at kunne komme og få faglig inspiration. Det er et godt initiativ, der lægger op til vidensudveksling mellem universiteterne og gymnasierne. På musikvidenskab har man blandt andet en underviserlinje – med det her initiativ kan man også fra universitetets side sikre sig, at den linje hele tiden er rettet mod den arbejdssituation, man kommer ud i.

ank

Navn: Bert Ernst
Ansæt: Favrskov Gymnasium
Fag: Drama

Hvad regner du med at få ud af dagen?

–Jeg har helt konkret fået nogle nye greb, som jeg kan tage med hjem og bruge i min undervisning. Det var oplægget fra Erik Exe Christoffersen, der var meget anvendeligt. Derudover har jeg fået det ud af det, at der med sådan en dag skabes bedre sammenhæng mellem gymnasierne og universiteterne. Vi kan ved at opnå større viden om, hvad hinanden gør, sikre os, at springet, som vores elever skal foretage, ikke bliver så stort. Der bliver en bedre sammenhæng hele vejen igennem uddannelsessystemet.

ank

Navn: Stine Svalgaard Larsen
Ansæt: Egå Gymnasium
Fag: Kunsthistorie

Hvad synes du om dagens program?

–Jeg synes, det fagspecifikke program var lidt for teoretisk. Jeg kunne høre på de andre faggrupper, at det fagspecifikke program var mere praktisk orienteret, så det har jeg savnet, så det må gerne opprioriteres næste gang i programmet for kunsthistorie. Derudover synes jeg, det har det været meget interessant og udbytterigt at høre forskellige skolars erfaringer med forskellige tværfaglige problemstillinger. Vi arbejder jo meget tværfagligt ude på gymnasierne, derfor er det også fint, at der er undervisere fra ens eget fag og fra to andre kunstneriske fag.

ank

Print on Demand

I 2007 udkom en lille bog om den franske filosof Jean-François Lyotard. Bogen udkom som **print on demand** – vi har talt med forfatteren bag for at høre om hans erfaringer med den digitale trykteknik

I midten af 1990'erne planlagde Slagmarks redaktion at forsyne genudgivelsen af Jean François Lyotards bog *Viden og det postmoderne samfund* med et receptionskritisk efterskrift, der skulle præsentere forskellige læsninger af Lyotards bog. Det stod dog hurtigt klart, at receptionshistorien krævede mere plads, så man valgte at satse på en selvstændig bogudgivelse i stedet for.

Bogen skulle efter planen udkomme i 1997 med indhold leveret af forskellige bidragydere. En af dem var lektor i medievidenskab, ph.d. og cand.mag. i fransk og idéhistorie Niels Brügger, der også færdiggjorde sin del i 1997.

– De resterende kapitler blev imidlertid ikke skrevet færdig, så mit bogmanuskript landede i skrivebordskuffen, hvor det lå indtil 2007. I den periode var der en del studerende, der kom forbi og spurgte, om ikke de kunne få en kopi af mit manuskript, og derfor begyndte jeg at overveje, om jeg skulle få det trykt, fortæller Niels Brügger.

Hurtigt, let og billigt

I stedet for at sende manuskriptet ind til et traditionelt forlag, valgte han at undersøge, hvordan print on demand fungerer.

–Var jeg gået den traditionelle vej, så skulle jeg vente lang tid på at få svar fra forlaget, om de ville trykke det. De ville også forbeholde sig ret til at redigere i indholdet og endelig ville jeg også skulle skaffe en større sum penge, inden trykprocessen overhovedet var i gang, så jeg bestilte i stedet en infopakke fra Books on Demand, og det viste sig at være både hurtigt, let og billigt, lyder vurderingen.

Konceptet går i al sin enkelhed ud

på, at man kan få produceret tryksager i præcis det antal, man har brug for – hverken mere eller mindre. Der er ikke noget mindste salg og ikke noget lager. Ligesom der heller ikke er noget krav til indholdet. Man træffer selv alle beslutninger omkring udformningen af bogen, udgivelsestidspunktet og endda butiksprisen ved at følge en meget let og instruktiv guide på hjemmesiden. Alt efter behov kan man skrue op og ned for klassiske forlagsydelser som redaktionsservice, korrekturlæsning og layout. I tilfældet med bogen om Lyotards receptionshistorie valgte forfatteren bag selv at stå for det hele. Han udfærdigede således to pdf'er med indhold og omslag, uploadede det og fik tilsendt et gratis ISBN, og kort tid herefter kom det digitale trykforlæg, som han godkendte. Tre uger efter pdf'erne blev uploadet, lå den ny printede bog på skrivebordet og kunne købes hos boghandlere over hele landet samt i mere end 1.000 online bogshops.

Ny måde at tænke på

Books on Demand sørger altid for at få optaget værket i boghandlernes engroskataloger. Derfra er vejen enkel. Køber bestiller bogen i boghandlen eller på nettet, som så sender en mail til Books

on Demand, der trykker det ønskede antal eksemplarer og sender. På den måde bliver der ikke trykt flere bøger, end der bliver købt. Via et login kan man selve følge med i salget af bogen. Bøgerne finder nemt vej til køberen, og forfatteren skal ikke bekymre sig om de administrative ting.

–Engangsomkostningerne for mig lå på 2.500 kr., fordi jeg valgte at gøre meget af arbejdet selv. Jeg prissatte bogen til 85 kr. og havde, inden der var gået et halvt år, tjent udgifterne ind igen, fortæller Niels Brügger. Ud over engangsomkostningerne er der løbende udgifter for 19 kr. pr. måned for datasikring, dvs. at det digitale trykforlag altid er til rådighed, så bogen kan trykkes. Alt i alt en økonomisk overkommelig løsning, men kan den moderne digitaltryk-teknologi levere produkter af en høj nok standard?

–Det mener jeg godt. Der er måske andre, der er uenige i det, men jeg havde ikke de store forventninger, inden jeg gik i gang, og er blevet positivt overrasket over kvaliteten af bogen og kan se store anvendelsesmuligheder for gør-det-selv-forlag – konceptet kan også anvendes til kompendier og tidsskrifter for eksempel. Det er blot en anden måde at tænke på, konstaterer Niels Brügger.

ank

Udgivelsen har et break-even ved ti eksemplarer om året og at dømme efter efterspørgslen det første år, så bliver det ikke noget problem at få langet ti over disken om året. Den har det første år solgt over 100 eksemplarer og lever sit eget stille liv efter ti års dvale i skrivebordskuffen.

9/11 i nyt lys

11. september 2001 står som dagen, hvor optimismen i kølvandet på Berlins murens fald kæntruede, og de barske realiteter i form af krigen mod terror og islamismens indtog på verdensscenen meldte sig. Datoen og angrebet står ikke mindst så klart i kraft af de billeder, vi alle så af begivenheden, men måske hersker der et misforhold mellem de klare billeder, vi så dengang, og den mudrede realitet, vi har levet i siden. Der melder sig et behov for nye repræsentationer af både 9/11 og den verden, vi lever i i dag. Dette nummer af Passage tematiserer derfor skildringer af 9/11 i litteraturen, kunsten og medierne.

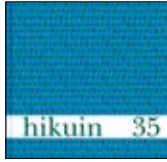
Passage 60 – 9/11, red. Tore Rye Anderse m.fl., Aarhus Universitetsforlag, 133 sider, 120 kr.

Ord er sagen

2008 var et sløjt år for redaktionen af Jysk Ordbog: kun 165 ordbogspalter blev redigeret. I 2009 skal der fart på, for forude kalder J med centrale ord som *jern, jord* og *jul*. Ord & Sag udgives nu på 28. år med dets særegne blanding af beretning om arbejdet med ordbogen, forskning, formidling og underholdning. I hæftet kan man blandt andet læse om det sære ord *nøjesgaw*, der betyder godt nytår og om det østjyske ord *nannest*, der kan betegne både naturalieydelser, præst og degn. Og så kan man få historien om adverbiet *ikke*.

Ord & Sag 28, red. Viggo Sørensen, udgivet af Peter Skautrup Centret for Jysk Dialektforskning Aarhus Universitet, 56 sider, gratis.

Dansk regionalitet

Spørgsmål om identitet og kulturelle forskelle har i en årrække stået stærkt i fokus i de historiske kulturfag. Siden Balkankrigene og Sovjetunionens sammenbrud i begyndelsen af 1990'erne satte spørgsmålet på den politiske dagsorden, er der også blevet spurgt til betydningen af identitetsfællesskaber og grænser i andre historiske perioder. I dette nummer af *hikuin* sætter en række arkæologer, historikere, sprogforskere og numismatikere fokus på regionalitet og identitet i Danmarks vikingetid og middelalder. Bogen indeholder redigerede foredrag fra et tværfagligt symposium på Aarhus Universitet 26. januar 2007. *Hikuin 35: Regionalitet i Danmark i vikingetid og middelalder, Forlaget Hikuin, 165 sider, 150 kr.*

EU og medierne

Dette nummer af Jean Monnet Centerets nyhedsbrev handler om mediedækningen af EU, som flere af skribenterne finder problematisk. Der er nemlig tale om et medieunderskud, der bidrager til borgernes fremmedgørelse over for EU-relaterede emner. Dette er et problem, fordi mange europæiske borgere deltager i Europaparlamentsvalg uden tilstrækkelig vejledning fra medier. Selv public servicemedier svigter. Samtidig spiller det ind, at EU-politik stadig mangler elementær gennemsigtighed. Konsekvenserne og fremtidsudsigterne for EU diskuteres, og specielt det irske tilfælde bliver undersøgt. *Jean Monnet Center: Nyhedsbrev, Institut for Historie og Områdestudier, Aarhus Universitet, 33 sider, gratis.*

Mediesociografi på chatten

Dette paper præsenterer en analyse af chat som et teknisk kommunikationsmedie. Til dette introducerer Jesper Tække begrebet *mediesociografi*, som er en syntese af medieteorier og Niklas Luhmanns systemteoretiske sociologi. Målet med paperet er at beskrive den sociale reproduktion i chattens begrænsninger, men også at vise, hvordan mediesociografi kan tilbyde en samlet teoretisk ramme for CMC-studier. Paperet er på engelsk og fungerer som sådan også som en introduktion til begrebet for et engelsksproget publikum.

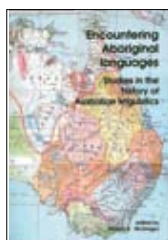
Chat as a technically mediated social system, Jesper Tække, Skrifter fra Center for Internetforskning, Aarhus Universitet, 37 sider, gratis.

Den positive Nietzsche

Friedrich Nietzsche er berømt og berygtet for at lægge Vorherre i graven med sloganet "Gud er død". Men Nietzsche er ikke kun Guds morder. Han har også et vigtigt positivt tankegods at byde på, som kan befrugte det moderne, individualistiske menneskes forståelse af sig selv og dets livssituation. *Styrke og svaghed - Nietzsche om mennesket* viser læseren vejen ind i filosofens tankeunivers og sætter som noget nyt i den danske Nietzscheforskning for alvor fokus på de ofte oversete positive budskaber i Nietzsches filosofi. Og det ligger langt fra den nihilisme, eftertiden ofte fejlagtigt har forbundet med ham.

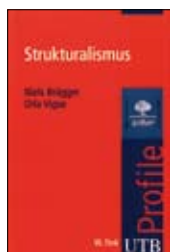
Styrke og Svaghed – Nietzsche om mennesket, Ole Morsing, Aarhus Universitetsforlag, 153 sider, 198 kr.

Aboriginernes sprog

Denne antologi repræsenterer den første samlede studie i historien om forskningen i de indfødte australieres sprog. Bogen samler 18 originale artikler, der beskæftiger sig med en bred vifte af emner, der tidsmæssigt spænder sig helt fra opdagelsen af Australien til nutiden. William B. McGregor er professor i lingvistik på Aarhus Universitet og har i årtier vedholdende interesseret sig for og beskæftiget sig med de oprindelige australske sprog.

Encountering Aboriginal language – Studies in the history of Australian linguistics, ed. William B. McGregor, Australian National University, 526 sider.

Strukturalisme på tysk

Strukturalismus tager afsæt i den strukturelle sprogvidenskab, som udspringer af Ferdinand de Saussures tænkning. Bogen følger videre Saussures arvtagere inden for lingvistikken (Troubetzkoy og Hjelmlev), ligesom den beskæftiger sig med den lingvistiske strukturalismes betydning for antropologien (Lévi-Strauss), for semiologien (Barthes) og for den strukturelle semantik og narratologi (Greimas og Bremond). Endelig diskuterer den to bud på, hvorledes man kan komme 'ud af' strukturalismen (Ricoeur og Giddens). Bogen er en tysk oversættelse af *Strukturalisme* fra 2002.

Strukturalismus, Niels Brügger og Orla Vigsø, W. Fink, 104 sider, 9.90 euro.

Midt i en eksamenstid

Eksamen og eksamensformer behandler grundlæggende problemer ved eksamen og gennemgår en række klassiske og moderne eksamensformer med pædagogisk, didaktisk og uddannelsespolitisk udgangspunkt. Forfatterne kommer blandt andet ind på sammenhængen mellem undervisning og eksamen, eksamens betydning for de studerendes læreproces, valg af eksamensform og udformning af forskellige eksamensformer. De forklarer også, hvad god eksamensadfærd og god eksaminationspraksis er. Målgruppen er uddannelsesplanlæggere, eksaminatorer og censorer. *Eksamen og eksamensformer - betydning og bedømmelse, Hanne Leth Andersen og Jens Tofteskov, Samfundslitteratur, 171 sider, 198 kr.*

Humanistisk tænkning

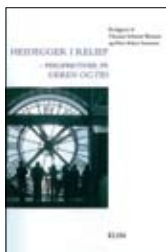
Humaniora er en succes i det moderne videnssamfund. Der er stor søgning til de humanistiske uddannelser, og stadig flere humanistisk kandidater finder arbejde i det private erhvervsliv. Men humanistisk tænkning som leverandør af grundlæggende og nye tanker om menneske og samfund og om forholdet imellem dem overses stadig. Det skyldes blandt andet, mener redaktørerne, at de humanistiske forskere er for dårlige til at forklare, hvad det er, de primært frembringer. Med bidrag af blandt andre Frederik Stjernfelt.

Ideer vi lever på. Humanistisk viden i videnssamfundet, Red. Finn Collin & Jan Faye, Akademisk Forlag, 272 sider, 299 kr.

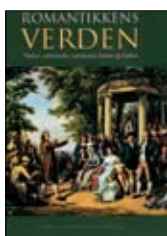
Perverteret fornuft

Oplysningsprojektet er i dag under angreb fra mange sider. Lige fra radikal islamisme, konservativ nationalisme og new age-bevægelser til filosofiske modestrømninger. Men oplysningen er altid blevet sagt imod, og skal vi forstå modoplysningen også i dens nutidige former, må vi kende dens idéhistorie. Det er den, der fortælles i *Fornuftens perversion*. Bogen giver for første gang på dansk et billede af modoplysningen og rummer endvidere nyoversatte primærtetekster af de tre centrale modoplysningstænkere Edmund Burke, Joseph de Maistre og Juan Donoso Cortés. *Fornuftens perversion – modoplysning og 200 års krig mod fornuftens herredømme, Mikkel Thorup, Aarhus Universitetsforlag, 244 sider, 298 kr.*

Transcendens i relief

Martin Heideggers hovedværk *Væren og tid*, der udkom på dansk i 2007, må uden tvivl betegnes som en filosofisk klassiker. *Heidegger i relief* samler ni strejftog gennem Heideggers tænkning med netop denne bog som omdrejningspunkt. Et gennemgående motiv i de fleste bidrag er tænkningens iboende transcendens. Bag denne etiket gemmer sig ingen skjult esoterik, men det simple faktum, at Heideggers filosofi i alle dens perioder og foretrukne emner spørger bagom det givne og afgrænsede, og derved rokker ved det foreliggende og overleverede. *Heidegger i relief – perspektiver på Væren og Tid*, red. Thomas Schwarz Wentzer og Peter Aaboe Sørensen, Klim, 187 sider, 249 kr

Romantikens verden

Ud over at formulere et særligt verdenssyn, der åbnede for en dyrkelse af folkelig fortid, for melankolsk livsførelse, splittelse og higen efter helhed og meget andet, var romantikken karakteriseret ved en kritisk reaktion mod to af tidens stærke strømninger: oplysningsideen og rationalismen. Denne bogs mere end 40 artikler, som alle er skrevet af forskere på Aarhus Universitet, afdækker romantikken i bredeste forstand og omhandler alt fra forskning i Frankenstein og ædle vilde over nationalisme og gymnastik til Florence Nightingale og onde hekse. *Romantikens verden – Natur, menneske, samfund, kunst og kultur*, red. Ole Høiris & Thomas Ledet, Aarhus Universitetsforlag, 640 sider, 498 kr.

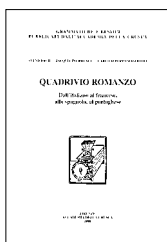
Plejens kultur

Hvordan plejes andre mennesker? En ny antologi er fuld af svar på, hvilke grundværdier en professionel plejegering kan bygge på. Med bidrag fra såvel sygeplejersker og ergoterapeuter, som forskere fra filosofi, idéhistorie og religionsvidenskab når bogen omkring mange af sygeplejens mellem menneskelige aspekter, dens praktiske problemer og indplacering i et omkringliggende samfund. Spørgsmålet om den gode plejeindsats besvares med kig på alt fra magtens, madens og rummets betydning, til hvad også ledelse og samfund har at betyde for plejen af de syge. *Perspektiver på pleje: værdier i praksis*, red. Torben E. Andreasen, Forlaget Philosophia, 410 sider, 279 kr.

Fortælleren i fiktionen

Alle litterære tekster har en fortæller, som ikke er identisk med forfatteren; det blev slået fast med narratologien i slutningen af 1960'erne. I *Fortællerfiktionen* undersøger Rolf Reitan, hvordan myten om fortælleren blev til og giver et detaljeret billede af, hvordan den blev både forvandlet og befæstet i Gérard Genettes skelsættende fortælleteori. Bogen viser, hvordan den franske teoretiker løser og forenkler en række centrale problemer i traditionel fortælleteori. Især termen fokaliserings spiller en afgørende rolle i analysen af fortællende tekster. *Fortællerfiktionen – kritik af den rene narratologi*, Rolf Reitan, Aarhus Universitetsforlag, 242 sider, 248 kr.

Forholdet mellem romanske sprog

Denne bog fremstiller forholdet mellem fire romanske sprog – italiensk, fransk, spansk og portugisisk. Bogen er skrevet på italiensk og henvender sig til italienerne eller andre italienskkyndige, der også ønsker at skaffe sig indsigt i de tre andre sprog. Bogen behandler udtale/ortografi, ordforrådet og grammatik (morfologi og syntaks). Tilsvarende bøger er blevet udgivet med udgangspunkt i fransk og spansk og en portugisisk er under udarbejdelse. Bøgerne sigter mod at kunne være af interesse for forskere og for et publikum uden lingvistisk specialviden og benytter derfor et minimum af fagtermer. *Quadrivio romanzo*, Svend Bach, Accademia della Crusca, 480 sider, 35 euro.

Andre humanistiske bøger

Trikoli Nath Sharma: *Danskerne. Portræt af et bemærkelsesværdigt folk*. 328 sider. November 2008. 295 kr. Klim.

Rikke Agnete Olsen: *Hunden i historien*. 2. udgave. 140 sider. 198 kr. November 2008. Aarhus Universitetsforlag.

Michael Hviid Jacobsen & Keith Pringle (red.): *At forstå det sociale – sociologi og socialt arbejde*. 336 sider. 349 kr. December 2008. Akademisk Forlag.

K.E. Løgstrup: *Martin Heidegger*. 136 sider. 179 kr. December 2008. Forlaget Klim.

Ansættelser, orlov og fratrædelser

Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

- ▶ Mette Steenberg, videnskabelig assistent, 15. januar 2009 – 14. januar 2010
- ▶ Anette Raben, studiesekretær, 1. december 2008
- ▶ Sune Liisberg, postdoc 1. januar 2009 – 31. december 2010

Bibliotekerne

- ▶ Søren Vanting, bibliotekar, fratrædt 31. december 2008

Center for Undervisningsudvikling

- ▶ Tine Wirenfeldt, videnskabelig assistent, 1. januar – 31. december 2009

Fakultetssekretariatet

- ▶ Mariann Fogh, regnskabsmedarbejder, 15. januar 2009
- ▶ Jannie Laigaard, fuldmægtig, 1. januar 2009

Filosofi og Idehistorie

- ▶ Anne Marie Olesen, studieadjunkt, 1. februar 2009 – 31. januar 2010

- ▶ Morten Dige, lektor, 1. januar 2009

- ▶ Casper John Andersen, videnskabelig assistent, 1. februar 2009 – 31. januar 2010

Informations- og Medievidenskab

- ▶ Helle Mathiasen, professor med særlige opgaver 1. januar 2009 – 31. december 2013

- ▶ Christopher Gad, videnskabelig assistent, 1. februar 2009 – 31. januar 2010
- ▶ Maja Sonne Damkjær, videnskabelig assistent, 1. februar 2009 – 31. januar 2011

- ▶ Jakob Linaa Jensen, lektor, 1. november 2008

Nordisk Institut

- ▶ Rolf Reitan, lektor, fratrædt 31. december 2008

Æstetiske Fag

- ▶ Lone Koefoed Hansen, adjunkt, 1. januar 2009 – 31. december 2011

Æresdoktorgrad

Professor Else Roesdahl, Afdeling for Middelalder- og Renæssancearkæologi, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, blev 24. januar tildelt æresdoktorgraden ved University of York. Det skete ved den halvårslige Graduation Ceremony, som anerkendelse af hendes indsats for vikingetidens og middelalderens arkæologi i Danmark og Europa, både hvad angår publikationer, forskningssamarbejde og formidling – og hendes særlig nære forbindelser med York og England. Else Roesdahl har nu en æresdoktorgrad fra begge de store vikingebyer i vest, idet hun i 1995 modtog graden fra Trinity College, University of Dublin.

Ph.d.-graden

▶ Sune Liisberg, Institut for Filosofi og Idehistorie. *Frihedens hermeneutik. En studie i Jean-Paul Sartres fænomenologiske filosofi 1936-1948.*

▶ Mads Daugbjerg, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik. *A site to die for. Practices of nationalism at a Danish heritage site.*

▶ Lars Dalum Granild, Nordisk Institut. *Det intersubjektive inferno. Den andens betydning for antropologi og poetik i August Strindbergs forfatterskab.*

▶ Gitte Wind, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik. *Stiltiende fortællinger. Livet med kronisk sygdom i et antropologisk perspektiv.*

▶ Lars Christian Hougaard Mikaelson, Institut for Informations- og Medievidenskab. *Men det er nu også rart at kunne mødes – mellem virtuel og fysisk tilstedeværelse i den netbaserede læreruddannelse.*

▶ Rasmus Birch Iversen, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik. *Krageluh – et krigsbytteofferfund på Sydvestfyn. Kronologiske og typologiske bidrag til forståelsen af krig og samfund i yngre romersk jernalder og folkevandringstid i Skandinavien.*

▶ Mette Steenberg, Institut for Sprog, Litteratur og Kultur. *The Function of Metaphor and Metonymy: A Cognitive Poetic Analysis of Renaissance Imagery.*

▶ Tine Engel Mogens, Institut for Æstetiske Fag. *De encyklopædiske kærlighedsromaner. Genindskrivningen af romantisk kærlighed i kontemporære romaner.*

▶ Simon Harboe, Institut for Sprog, Litteratur og Kultur. *Arkitektur, kultur og nationalisme – et studie af tre kulturcentre i Barcelona.*

Nye ph.d.-studerende

▶ Matias Møl Dalsgaard, Institut for Filosofi og Idehistorie, Engagement og selvforhold. 1.11.2008

Nekrolog

Torunn Kjølner

Torunn Kjølner, lektor og mag.art., døde torsdag d. 6. november 2008 alt for tidligt af den kræftsygdom, som hun gennem længere tid havde kæmpet med. Hun blev kun 56 år

Efter sin dobbeltuddannelse som skuespiller og magister i teatervidenskab kastede Torunn Kjølner sig over den pædagogiske anvendelse af drama. I mange år fungerede hun som en toneangivende dramapædagog i miljøet omkring Bergen Lærershøjskole. Da hun senere kom til det daværende Institut for Dramaturgi på Aarhus Universitet, var det ikke for at blive en tør teoretiker. Samtidig med at hun med stort engagement gik ind i forskningens verden, fandt hun ikke blot kræfter til at gøre en forskel på diverse skuespilleruddannelser, på Statens Teaterskole, Århus Teaters Skuespillerskole og senest som linjeleder på Akademiet for Scenekunst i Fredrikstad.

Hun havde også overskud til at iscenesætte egne forestillinger. I løbet af det sidste år hun fik lov at opleve, sprang hun endelig ud som dramatiker med en tekst med den sigende titel: Jeg skal kraftedeme ikke dø på dato – en kamp for livet. Desværre fik hun lige netop ikke lov til at opleve premieren.

Med sin store arbejdskapacitet fik Torunn meget stor betydning for opbygningen af de helt nødvendige bånd mellem Afdeling for Dramaturgi og en lang række nationale såvel som udenlandske teaterinstitutioner. Det var hende magtpåliggende at bygge bro mellem videnskab og kunst – ikke ved at ophæve forskellen mellem de to verdener, men derimod ved at inkarnere muligheden for at springe frem og tilbage mellem dem.

Hun havde en stor personlighed og en meget stærk vilje. Ikke desto mindre var hun først og fremmest en holdspiller. Når blot hun af og til kunne få lov til at trække sig helt tilbage, befandt hun sig bedst i sociale sammenhænge. Hun var altid oprigtigt interesseret i andre menneskers liv og brugte denne egenskab til at skabe mange frugtbare netværk.

I forbindelse med et forskningsprojekt om digitalt teater skabte hun en gruppe af kunstnere og forskere, hvoraf mange kom til at arbejde sammen længe efter, at projektet var ovre. Ofte gik netværksforbindelserne ikke kun på tværs af landegrænser, men også af alle mulige andre grænser. Der var altid plads til det lidt skæve i Torunns rummelige, varme og åbenhjertige verden. Det var aldrig kedeligt at blive inviteret ind i den, for man kunne ikke være helt sikker på, hvad man ville komme ud for. Sikkert var det imidlertid, at man altid blev modtaget med åbne arme og et inspirerende overskud.

Instituttet kommer til at savne en udviklingskapacitet. Som kollegaer vil vi komme til at savne en inspirerende drivkraft. Som ven vil jeg komme til at savne de mange dybsindige samtaler, man altid kom til at føre med Torunn.

Niels Lehmann
Institutleder
Institut for Æstetiske Fag

Nekrolog

Donald Hannah, professor, dr.phil., døde den 15. oktober 2008 efter kort tids sygdom. Han blev 81 år gammel

Donald Hannah blev ansat på Engelsk i 1957 og gik på pension i 1996. Hans 'retirement party', hvor flere hundrede var mødt frem, var et stærkt vidnesbyrd om hans store bidrag til Engelsk Instituts historie og udvikling. Donald var på mange måder af den 'gamle skole', der insisterede på, at litteraturen var af central betydning som livsoplysning og selvudvikling. Det var 'den store tradition' i britisk litteratur, som Donald Hannah levede og gjorde for generationer af studerende: Jane Austen, George Eliot, Thomas Hardy, E.M. Forster, D.H. Lawrence. Og han dannede sin egen lyrik-kanon af selvransagende poeter: Tennyson, Arnold, Yeats, Auden og Larkin – samt et tilbagevendende glansnummer: krigsposien fra 1. Verdenskrig. Det er en indikation af bredden i hans litterære interesser, at han skrev disputats om Karen Blixen og havde en varig interesse for den postkoloniale litteratur. Men Donald var andet og mere end en inspirerende underviser og forsker. Det er i høj grad hans fortjeneste, at der på instituttet er en stærk egalitær og uhierarkisk ånd.

Nu da Donald Hannahs stemme er tavs, er det på sin plads at minde om, at han var en formidabel oplæser af lyrik. Ved en julefest for mange år siden lavede han en uforglemmelig 'showstopper' ved at læse W.H. Audens Funeral Blues op – et digt, der også blev henvist til ved hans begravelse. Læs det – og send Donald Hannah og hans familie en tanke!

Michael Skovmand
Lektor

Moesgård Fotolab

Jeg holder af hverdagen...

Dorthe Refslund Christensen

Lektor, Nordisk Institut

... og i mit arbejde som lektor i kultur-analyse vil jeg fortsat interessere mig for forskellige former for praksisser, fortællinger og iscenesættelser af moderne identitet inden for det populær- og hverdagskulturelle felt. Jeg arbejder i et innovativt krydsfelt mellem religionsvidenskab, medievidenskab, sociologi og antropologi og har medvirket til opbygningen af uddannelserne i *Begivenhedskultur* og *Oplevelsesøkonomi* samt det kulturanalytiske forskningsfelt inden for disse felter. Dybest set er jeg interesseret i at undersøge, hvilke kulturelle strategier mennesker bruger for at finde deres plads i verden: Hvordan producerer, vedligeholder og udvikler mennesker identitet – individuelt såvel som i grupper? Her er jeg fx optaget af strategier, der involverer disciplinering af kroppen (slankning, detoxing, kosmetisk kirurgi, wellness, kønnetthed etc.), og af hvordan mennesker bruger og betydningssætter steder i identitetsarbejdet (moderne helligsteder etc.) samt menneskers iscenesættelser af fællesskaber (fx i online sorggrupper).

Jeg er ph.d. i religionsvidenskab fra Aarhus Universitet og var i en årrække ansat som underviser ved såvel Aarhus Universitet, Københavns Universitet og Syddansk Universitet. Størstedelen af min postdoc fra FKK om *Religion og Populærkultur* blev afviklet på Institut for Informations- og Medievidenskab.

Iskold med masser af finthakket polynesiske vanilje og toppet med mælkeskum

Moesgård Fotolab

Netværk omkring Nordsøen

Katrine Balsgaard Juul

Ph.d.-studerende, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

Med mit projekt *Dynamic networks connecting the North Sea areas AD 400 – 600* ønsker jeg at undersøge netværk omkring Nordsøen ved at sammenligne udvalgte genstande som lerkar og perler. Jo større ligheden er i genstandsmaterialet, des tættere har netværksforbindelserne været og omvendt. Genstandsmaterialet til projektet stammer fra kystområder i Norge, Danmark, Tyskland, Holland og England, hvilket åbner op for et øget forskningsmæssigt samarbejde.

Jeg fokuserer på mere ydmyge dagligdags genstande frem for elitære luksusgenstande for at kunne undersøge en anderledes dynamik og tidsdybde i de formodede netværk. Efter at have kortlagt nogle af de formodede netværk vil jeg blandt andet analysere netværkenes betydning for samfundsudviklingen. Nøgleord for projektet er netværk, hybridisering, mobilitet, samfundsudvikling og kompleksitet.

Inden for de sociale videnskabers teori-dannelse er der en stigende accept af den materielle kulturs betydning for både samfundet og mennesket. Med udgangspunkt i arkæologens forståelse for materiel kultur er det mit mål at bidrage til teoridannelsen omkring netværk, hybridisering og menneskelig mobilitet.

Det er et spændende empirisk materiale fra perioden, som jeg nu får mulighed for at fordybe mig i. Derfor har jeg også store forventninger til projektets resultater om de dynamiske netværk, der har forbundet Nordsøområderne fra 400 – 600 e. Kr.

Kaffe med mælk

Moesgård Fotolab

Globalisering i datid

Sidsel Maria Westh-Hansen

Ph.d.-studerende, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

Hvordan var forholdet mellem 'den vestlige verden' og østen i antikken? I århundrederne efter Alexander den Stores togt østover fra Lilleasien til Afghanistan opstod et nyt kongerige under det makedonske dynasti, Seleukiderne. De store landområder blev opdelt i satrapier, og grækere og makedonere bosatte sig i kolonier spredt rundt omkring i landskabet. Der blev af kongemagten ført kontrol med riget gennem et komplekst administrationssystem. Hvordan skal man forestille sig, at sameksistensen med den brede vifte af forskelligartede kulturer over så store områder foregik? Det arkæologiske materiale kan være med til at svare på det spørgsmål: Jeg har udvalgt to regioner i Seleukideriget, Fønikien og Mesopotamien, som afspejler den forskellighed, der var i den kulturelle udveksling mellem makedonerne og de lokale folk. Fønikerne var karakteriseret ved at være mobile og meget åbne over for græsk kultur. De efterlignede den ofte i deres egen kunst. I Mesopotamien ser vi et skarpere skel mellem kulturerne, samtidig med at Seleukiderne understøttede den eksisterende kultur ved f.eks. at opføre nye templer til lokale guder.

Denne forskellighed i formerne for kulturel udveksling vil jeg se nærmere på i mit projekt og forhåbentlig finde frem til, hvilke underliggende processer der udgør grundlaget for disse forskelle.

Sort som tjære

Moesgård Fotolab

Ubuntu og konfliktløsning

Christian Gade

Ph.d.-studerende, Institut for Filosofi og Idéhistorie

Sydafrikas sandheds- og forsoningskommission (TRC) var en vigtig aktør i sandheds- og forsoningsprocessen, som sikrede Sydafrika en forholdsvis fredelig overgang til demokrati efter en lang periode med alvorlige menneskerettighedskrænkelser under apartheid. TRC er desuden filosofisk interessant, idet filosofien *ubuntu* efter sigende udgjorde et vigtigt grundlag for kommissionens arbejde og var afgørende for dens konfliktløsningssucces. Alligevel er *ubuntu* langtfra tilstrækkeligt belyst i forskningen.

Med udgangspunkt i TRC vil jeg i mit ph.d.-projekt først afdække, hvad *ubuntu* er, hvorefter jeg vil analysere *ubuntu* under inddragelse af vestlig filosofi. Endelig vil jeg perspektivere *ubuntu* til vestlige filosofiske diskursrammer om konfliktløsning for at diskutere, hvorvidt *ubuntu* kan bidrage positivt til disse. Således vil min forskning reliefsætte og udfordre de måder, vi traditionelt tænker om konfliktløsning i Vesten.

Jeg påbegyndte min ph.d.-uddannelse i september 2008 og arbejdede i sidste semester ved Institute for Justice and Reconciliation i Cape Town. I forbindelse med mit arbejde ved instituttet rejste jeg rundt i Sydafrika og interviewede tidligere TRC-kommissionærer samt apartheidofre om deres forståelse af *ubuntu*s rolle for TRC.

Sort og stærk!

Moesgård Fotolab

A path to the past

Bergdís Prastardóttir

Ph.d.-studerende, Institut for Sprog, Litteratur og Kultur

Some think it is stupid to be probing the past; we should be looking to the future. I am not one of them and have made the past my speciality. My PhD project deals with medieval Icelandic literature of the saga genre with a focus on the short narrative form þættir.

I have for the past year studied Old Norse literature and mythology as an exchange student at Aarhus University. Before that I studied Icelandic language and literature at University of Iceland for three years. I focused on medieval Icelandic sagas and made them my speciality. In my project I will examine if medieval Icelandic narrative known as þættir could be the foundation for the medieval Icelandic sagas, especially the kings' sagas (konungasögur), sagas of Icelanders (Íslendingasögur) and legendary sagas (fornaldarsögur). To do this, I will look into whether þættir could be more closely connected to oral tradition than other Icelandic literature from the same period. Thus, I will focus on the þættir, while my analyses and results will add new insights to the important research discussion of the origins of the medieval Icelandic saga, and provide new information about a long lost culture.

With a strong savour - but only to smell it because I prefer to drink tea

Moesgård Fotolab

Magisk socialitet

Sune Liisberg

Postdoc, Institut for Filosofi og Idéhistorie
Projektets tese er, at vi ikke alene ud fra en moderne forestilling om menneskelig rationalitet formår at forstå, hvorledes dannelsen af en lang række fællesskaber finder sted. Vi må aktualisere en forståelse af grupperingers magiske karakter. Herved forstås jeg kort sagt en social, betydningsproducerende 'logik', der på besværgende måde oppebærer en *individuel* frihedsfølelse i form af (noget der i hvert fald kan ligne) frigørelse i fællesskabet med andre. Det kan man konstatere i hverdagens fællesskabsdannelser, der som oftest har provisorisk karakter – fx i skoleklassen, på arbejdspladsen, under private forhold mm. Men den magiske socialitet kan også være mere vedvarende, og den kan sætte sig igennem globalt.

Det afgørende i mit projekt er, at den fællesskabskonstituerende reference bindes op på en emotionel eller imaginær (om)fortolkning af et problem i verden. For nu at låne en tese fra Benedict Andersons *Imagined communities*, så er det fx *nationalismens magi at vende tilfældighed om til skæbne*, og det kan give 'det nationale' en enorm og netop magisk effekt som symbol og evt. følelse. Aktuelt er det ikke svært at få øje på forskellige typer af smags- og overbevisningsfællesskaber, der ligeledes konstitueres på en magisk og yderst effektiv måde inden for rammerne af – og måske i opposition eller som korrektiv til – 'rationelle samfunds' selvforståelse. Metodisk kombinerer jeg studier af fænomenologien med sociologisk litteratur. I et videre, kritisk perspektiv vil jeg undersøge dømmekraftens dobbelte rolle i spillet mellem personfrihed og den magiske fællesskabskonstitution.

Stærk og sort som mine lunger

Moesgård Fotolab

Æstetisk erindring

Jacob Lund

Adjunkt, Institut for Æstetiske Fag

I et overordnet perspektiv er jeg interesseret i det æstetiske felts indre sammenhænge og dets forhold til den kultur og bredere samfundsmæssighed, det udspiller sig i, herunder særligt den æstetiske erfaringsdannelse egenart og det æstetiske felts samfundsmæssige funktion og betydning. Hvad kan det fx lære os om det moderne subjekt? Hvordan kan det hjælpe os til at erindre og bearbejde historiske begivenheder – og til at forstå disse processer?

Min kommende forskning bygger videre på et postdoc-projekt, *Vidnesbyrdets fænomnologi: Fortiden i nutiden – erindring og repræsentation i kunstneriske vidnesbyrd*. Hér beskæftiger jeg mig med de erindrings- og repræsentationsproblematikker, der er forbundet med kunstneriske vidnesbyrd om traumatiske begivenheder, især holocaust eller shoah, men også i relation til begivenheder som Gulag, apartheid-tiden i Sydafrika, 9/11, krigene i Eksjugoslavien, Rwanda og Irak. Ud over at belyse den sammenblanding af etik og æstetik, der finder sted i det kunstneriske vidnesbyrd, og de udfordringer, denne sammenblanding stiller kunstvidenskaben overfor, er jeg optaget af, hvordan kunsten og det æstetiske medvirker til at bevare og til stadighed aktualisere sådanne begivenheder i den kulturelle erindring, samt hvilken aktuel betydning denne erindring har for henholdsvis den individuelle og den kollektive identitetsdannelse.

Sideløbende med denne forskning arbejder jeg med æstetik og kunstteori og har siden 2007 været redaktør for *The Nordic Journal of Aesthetics*.

Espresso med crema, én tsk. rørsukker

Digital kunst og design

Lone Koefoed Hansen

Adjunkt, Institut for Æstetiske Fag

Min forskning handler om digital kunst og design, herunder især mobile medier i en urban kontekst. Mobile medier skal her forstås ret bredt som de computere, der ikke har noget med computeren på skrivebordet at gøre, fx mobiltelefoner, GPS-navigationsystemer i biler samt musikafspillere og tøj med teknologi i. Den urbane og mobile interfacekultur giver i stigende grad mulighed for nye kommunikationsformer og for nye konfigurationer af den måde, vi opfatter byens rum på, og det skaber nogle meget interessante spændinger mellem privat-, intim- og offentlighedssfærerne.

Jeg deltager bl.a. i forskningsprojektet *Digital Urban Living*, hvor jeg i samarbejde med bl.a. forskere fra Center for Digital Æstetikforskning (digital-aestetik.dk) arbejder med koblingerne mellem kunst, æstetik, by og digital teknologi. I både min forskning og min undervisning analyserer jeg eksisterende kunst- og kulturobjekter og kommer også med bud på, hvordan digitale teknologier kan spille sammen med livet i byen.

Mine næste tre års forskning og undervisning vil ligge i forlængelse af mit ph.d.-projekt *re.configuring interface culture*, som jeg forsvarede ved Æstetiske Fag i december 2007. Ud over ovenstående arbejder jeg også med at integrere ting lavet med strikkepinde eller hækle-nål i teknologiens ellers ret hårde natur.

Americano eller soyalatte i transportabelt termokrus

Moesgård Fotolab

Web og kommunikation

Jannie Laigaard

Fuldmægtig, Fakultetssekretariatet

Som de fleste ved, har Aarhus Universitet en omfattende hjemmeside med en ufattelig stor mængde information, og det er ikke altid let at finde dét, man skal bruge. Derfor har vi på fakultetet iværksat en større udvikling af vores sider på www.humaniora.au.dk, og i den forbindelse er jeg blevet ansat. Mit arbejde består i at kortlægge alt den information, der er tilgængelig nu, for derefter at udvikle en ny struktur på siderne. Vi skal blandt andet gøre den vigtige information mere overskuelig, og vi skal udvikle nye, spændende tiltag. Projektet skal gerne resultere i en "makeover" for humanioras hjemmeside, så det bliver lettere for både ansatte og studerende at orientere sig.

Ud over arbejdet med webudvikling varetager jeg forskellige andre kommunikationsopgaver som for eksempel at skrive artikler til HUMavisen.

Jeg er cand.mag. i europastudier her fra Aarhus Universitet. Tidligere har jeg undervist i Interkulturel Kommunikation på Aarhus School of Business og været ansat som akademisk medarbejder på Det Humanistiske Fakultetssekretariat inden for studieområdet, hvor jeg blandt andet arbejdede med studieinformation, erhvervspecialer, studieordningsrevisioner og studierejser.

Friskkværnet og med masser af varm mælk

Eksterne bevillinger

Forskningsprojekter

- ▶ 9.917.649 kr. har Lotte Meinert modtaget fra Danida Fellowship Centre til projektet: *Changing human security: recovery from armed conflicts in Northern Uganda CDFC project no. 54-08-AAU.*
- ▶ 5.560.000 kr. har Frederik Stjernfelt modtaget fra Veluxfonden til projektet: *Cognitive and Phenomenological Aesthetics.*
- ▶ 4.200.000 kr. har Ansa Lønstrup modtaget fra Forskningsrådet for Kommunikation og Kultur til projektet: *Audio-visuel kultur og den gode lyd.*
- ▶ 3.901.322 kr. har Uffe Juul Jensen modtaget fra Veluxfonden til projektet: *Risiko og håb i sygdomsbekæmpelse og sundhedsfremme. Bidrag til aktuel humanistisk sundhedsforskning.*
- ▶ 1.906.065 kr. har Steen Brock modtaget fra Forsknings- og Innovationsstyrelsen (FØSU) til projektet: *Cool Snacks; Development of healthy snack products for adolescents based on an analysis of physics, individual, social and cultural determinants of snacking behaviour.*
- ▶ 1.490.000 kr. har Rolf Stavne modtaget fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation til projektet: *Olav Tryggvason i den yngre skjaldedigtning.*

- ▶ 995.462 kr. har Sune Liisberg modtaget fra Carlsbergfondet til projektet: *Magisk socialitet.*
- ▶ 200.000 kr. har Asbjørn Steglich-Petersen modtaget fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation til projektet: *Causation in context: a philosophical and empirical investigation into contextual determinants of causation and causal judgment.*
- ▶ 144.403 kr. har Helle Juel Jensen modtaget fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation til *Anskaffelse af et polarisationsmikroskop til mikromorfologi.*
- ▶ 100.000 kr. har Helle Mathiasen modtaget fra Undervisningsministeriet til projektet: *Overgangsproblemer som udfordringer i uddannelsessystemet.*
- ▶ 100.000 kr. har Tabish Kair modtaget fra Norfa til projektet: *The veil and women's rights: cultural dialog and conflict in recent global fiction.*
- ▶ 48.316 kr. har George Amstrup Hinge modtaget fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation til projektet: *Antikken i Norden i det 21. århundrede.*
- ▶ 38.000 kr. har Bjørn Poulsen modtaget fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation modtaget til projektet: *Symposium: European Rural-Urban Relations.*

Ph.d.-projekter

- ▶ 1.750.000 kr. har Peter Wessel Hansen modtaget fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation til ph.d.-projektet: *Fattigdomskulturer i 1700-tallets urbane Danmark.*
- ▶ 1.750.000 kr. har Heidi Vad Jønsson modtaget fra Forskningsrådet for Kultur og Kommunikation til ph.d.-projektet: *I velfærdsstatens randområde - Dansk Integrationspolitik 1967-2007.*

Undervisning

- ▶ 450.000 kr. har Bodil Marie Stavning Thomsen modtaget fra NordPlus til undervisningsudvikling og -mobilitet mellem universiteterne i Oslo, Stockholm, Helsinki, Trondheim, Karlstad og Århus.
- ▶ 43.301 euro har Stefan Iversen modtaget fra Cirius til projektet: *Erasmus Intensive Programme Summerchool 2009.*

Tidsskrift

- ▶ 4.000 euro har Jacob Lund modtaget fra NOP-HS til støtte til tidsskriftet: *Nordic Journal of Aesthetics*

Nyt fra Humaniora i København

1,5 millioner til formidling

Det Humanistiske Fakultets Formidlingsudvalg har fået til opgave at fordele 1,5 mio. kr. af fakultetets midler til formidlingsaktiviteter i 2009.

Der skal således etableres en formidlingspulje på 1 mio. kr. til støtte til konkrete formidlingsaktiviteter og -initiativer fra såvel institutter som forskere ved fakultetet. Derudover skal der uddeles to personlige formidlingspriser på hver 25.000 kr. De resterende 450.000 kr. anvendes til igangsættelse af tværgående aktiviteter, som udvalget vælger at fremme.

Særlig spot på web

Som et tværgående område har formidlingsudvalget besluttet at anvende sin

særlige pulje til at løfte institutternes hjemmesider. Alle institutters hjemmesider skal derfor omlægges til den nye version af fakultetets content management system (CMS). Hjemmesiderne får et facelift, og der vil blive arbejdet med at implementere webcast på siderne.

Cykelordning

Fakultetet har oprettet en cykelordning, der giver fakultetets medarbejdere mulighed for at låne en cykel, når de skal til møde på andre dele af Københavns Universitet eller andre steder i byen. Cykelparken består foreløbig af i alt fem nummererede cykler, og sammen med cyklerne er det muligt at låne en cykelhjelm.

Et æble om dagen...

Nu er der gratis frugt til en del af medarbejderne på Det Humanistiske Fakultet. Siden den 20. januar har alle medarbejdere i fakultetets Administrationscenter og Driftscenter og på SAXO-Instituttet og Institut for Medier, Erkendelse og Formidling hver dag gratis kunnet forsyne sig med et stykke økologisk frugt. Frugten bliver betalt af de enheder, der foreløbig er tilmeldt ordningen.

Nyt rengøringselskab

Den tidligere rengøringsaftale mellem Universitetet og Rengøringservice ophørte ved årsskiftet, og per 1.1.2009 blev al rengøring på det Humanistiske Fakultet på KU udliciteret til rengøringselskabet Forenede Rengøring.

Runer - fra graffiti til gravskrift

De sms'ede også i middelalderen!
Moesgaard viser hvordan

–Gyda siger, du skal gå hjem nu! Sådan står der på en lille træpind med runer fundet i middelalderens Norge. Mon ikke det handler om en vred kone, der vil have sin mand hjem fra et værtshus, hvor han har opholdt sig lige længe nok? Vi ved det ikke, men vi genkender følelserne bag og kan sætte os ind i situationen. I dag bliver der skrevet tilsvarende beskeder. Bare på sms via mobiltelefonen.

Træpinden er blot én af de mange genstande med runeindskrifter, som Moesgård Museum præsenterer i den nye særudstilling. I udstillingen kan man erfare, at runer er andet end vikingernes kæmpemæssige gravhøje, for der findes runeskrifter på mange forskellige ting: kirkeinventar, våben, værktøj, smykker, amuletter, husgeråd, toiletartikler, bygningsdele.

Teksterne er selvsagt temmelig forskellige: fra hurtigt nedfældet graffiti over bønner og dagligdags beskeder til velovervejede indskrifter på rune- og gravsten og den fornemme bogudgave af Skånske Lov.

Tilsammen lader de nedfældede ord os komme meget tæt på fortidens mennesker, deres dagligdag, drømme, glæder, sorger, tro, moral og måder at kommunikere med hinanden på. Men det kan knibe med at forstå sproget.

I udstillingen *Runer – fra graffiti til gravskrift* inviteres børn, unge og voksne til at undersøge og lege med runer, sprog

Særudstillingen kan opleves fra 6. februar til 2. august 2009. I den periode har Moesgård Museum tilrettelagt en lang række aktiviteter for museets gæster i tilknytning til udstillingen og går ligeledes i luften med en hjemmeside, hvor man kan fordybe sig yderligere i runealfabetet og runeteksterne. www.moesmus.dk

og runeindskrifter fra jernalder, vikingetid og middelalder. Man kan skrive ord med runeclodser, lytte til gammelt dansk, forsøge sig som oversætter og rejse sin egen runesten. Man kan også se

en række enestående fund med runeindskrifter fra Danmark, Norge og Sverige, og så kan man opleve museets sjældne samling på syv runesten fra Århusområdet i helt nye rammer.

HUMavisen i Infomedia

Fra og med dette nummer kan alle HUMavisens artikler findes i via avisdatabasen Infomedia, der rummer næsten alle danske dagblade og en lang række tidsskrifter og magasiner. Infomedia bliver brugt af såvel forskere som journalister, og fakultetet modtager et mindre beløb pr. artikel fra HUMavisen, der bliver læst i databasen.

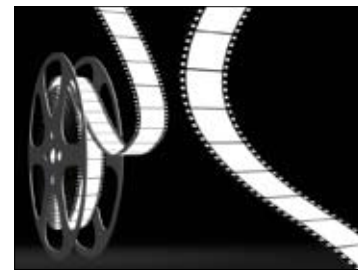
Alle ansatte og studerende kan tilgå Infomedia via Statsbiblioteket, men det er dog kun artikelteksten, man kan få frem ad den vej. Vil man se HUMavisen i sin helhed i den grafiske udgave, må man fortsat klikke sig forbi www.humaniora.au.dk/nyheder/humavis

Artikler fra CAMPUS kan også søges frem via Infomedia.

Kalender

Februar

- ▶ 18. Fra Taxa til Livvagterne
- ▶ 18. Middelalderkirkerne i Sønderlyng og Middelsom herreder
- ▶ 19. Tilvalgs- og kandidatmesse
- ▶ 19. Æstetisk seminar: Post-Global. Fransk litteratur og verden derude
- ▶ 20. Praktisk semantisk analyse – med hverdagens ord og syntaks som guide til kulturforståelse
- ▶ 25. Fra ide til færdig reklamefilm
- ▶ 25. Finsmedene i vikingetidsbyen Kaupang
- ▶ 27. Inspirationsdag for sproglærere
- ▶ 27. Internationalt Student Symposium in Old Norse Subjects

Marts

- ▶ 04. Konference om forebyggelse på familieområdet
- ▶ 04. Den digitale radio
- ▶ 04. Senmiddelalderlig våbenbrug – Skriftlige kilder og eksperimental arkæologi
- ▶ 06. Tiltrædelsesforelæsning ved professor Helle Mathiasen
- ▶ 11. Politisk kommunikation i det ny årtusinde
- ▶ 11. Sønderjylland i middelalder og renaissance
- ▶ 13.-15. Rosseau and revolution
- ▶ 18. 14th international short film symposium
- ▶ 18. Magtens landskaber. Jordbesiddere og godsstrukturer i Midt- og Østjylland i senmiddelalderen
- ▶ 25. Det nye digitale TV-signal
- ▶ 25. Afdeling for Middelalder- og Renæssancearkæologis ansatte beretter om deres forskningsprojekter
- ▶ 26.-27. Conditions of Experience – Language, Tradition, Subjectivity

April

- ▶ 01. Mårup Kirke
- ▶ 01. Melodrama and anti-melodrama
- ▶ 15. I saw the murder of Olof Palme
- ▶ 22. Forcing the eye to see
- ▶ 29. Medialisering og nye medier. Hovedtendenser i medieudviklingen efter år 2000

Tid og sted se www.humaniora.au.dk

Liv i runesten

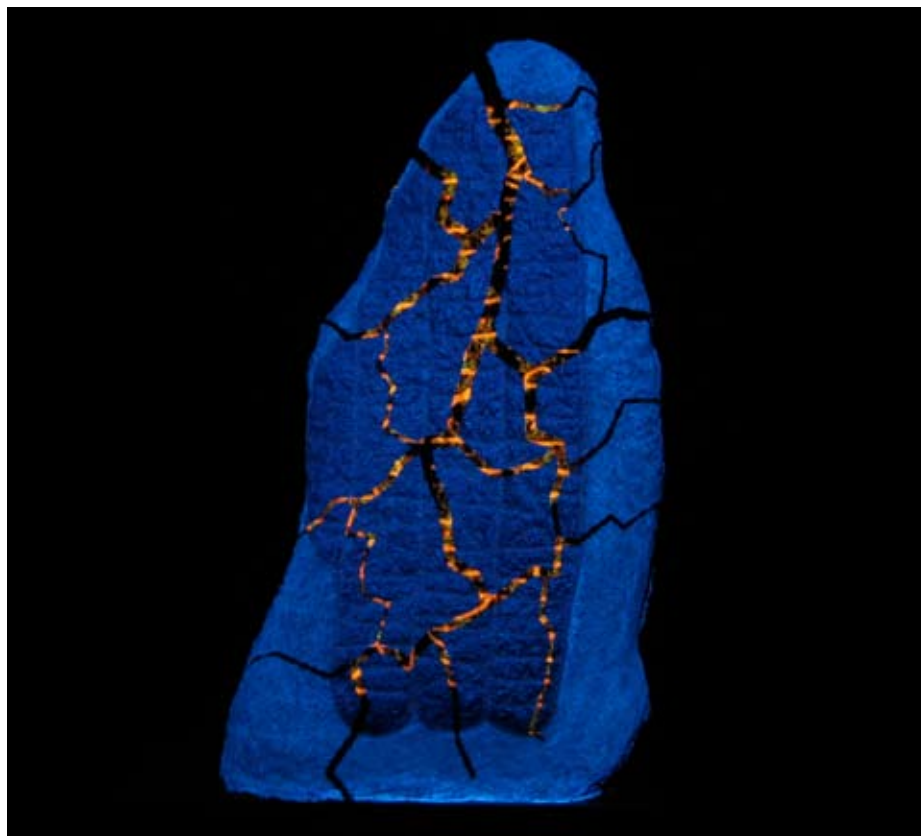
Mejlbysten revner, når museumsgæster lægger vejen forbi Kulturhistorisk Museum i Randers. TEKNE Produktion, en enhed under CAVI, har bidraget til at **puste højteknologisk viden ind i** den 1000 år gamle sten

Den midtjyske viking Åne rejste til minde om den omkomne søns mod og bedrifter Mejlbysten. Fortællingen om Åne, der sendte sin søn Eskil ud på en farefuld skibsfærd over Øresund, udtrykkes i disse dage gennem animation, illusion og med aktiv deltagelse fra publikum. Med projektorer, trackingudstyr og interaktiv lyd har Mejlbysten fået helt nyt liv.

Center for Avanceret Visualisering og Interaktion (CAVI) har sammen med 40 museer i Region Midtjylland og forskellige institutioner dannet netværket *Meaning Making Experiences* (MMex) med henblik på at etablere et videnscenter for digital formidling af kultur- og naturarven.

Fakta

Det er MMex's formål at etablere Danmarks første center for udvikling af nye digitale formidlings- og kommunikationsløsninger for kulturverdenens mange aktører. MMex vil altså være et kulturelt innovationsfyrtårn, og fyrtårnet skal bygges ud af et tværfagligt samarbejde mellem erhverv, forskning og kultur. Netværket består af: Midtjyske Museers Udviklingsråd, CAVI – Center for Avanceret Visualisering og Interaktion ved Aarhus Universitet, The Animation Workshop i Viborg, TEKNE - netværk for digital kunst – ved Aarhus Universitet, Teater Katapult fra Århus, Interface – ressourcer for gymnasier og museer i Horsens, Kulturprinsen, Børnekulturens Udviklingscenter i Viborg.

Moderne teknologi og runesten spiller normalt ikke så godt sammen, men Mejlbysten har set lyset – i form af interaktiv 3D lys- og lydfortælling.

–Vi har fået 1 mio. kr. i udviklingsstøtte fra Region Midtjylland og har for nogle af de penge udviklet demonstrationsprojektet med Mejlbysten, fortæller Morten Lervig, der er afdelingsleder på CAVI.

Ny oplevelsesdimension

Der er med demonstrationsprojektet tale om en ny form for museumsformidling, hvor forskningsbaseret digital teknologi tages i anvendelse.

–Det, vi især har bidraget med, er de avancerede projektorer, hvor en projektor kaster lys på 3D-objekter, og der åbnes op for et ekstra virtuelt lag i den fysiske verden, forklarer Morten Lervig, der også forudser, at museumsbesøg fremover vil byde på mange flere interaktive og virtuelle oplevelser. Museer formidler nemlig ikke kun kultur, men producerer

også oplevelser. Og der skal ifølge ham mere til for at formidle en historie i dag, så besøgende i alle aldersgrupper får en god og anderledes oplevelse ud af at aflægge et museum besøg.

I tilfældet med Mejlbysten foregår formidlingen i tre faser. Første del består af en animeret figurfortælling, der illustrerer historien bag stenen. I den anden del ændrer stenen farve, og der spilles på stens magi. Sidste del består af et interaktivt spil, hvor de enkelte ord på runestenen bogstaveligt talt falder ned på jorden, og publikum skal sætte ordene på deres rette plads igen. Når ordene er på plads, bliver teksten oversat.

Sådan slår runestenen revner foreløbigt indtil udgangen af februar.

Se filmen om den levende runesten på: www.teknenet.dk/index.php?id=1910

ank